National Library 56253
Gen.Acquisitions Section
Ottawa, Ont.
K1A ON4

National Library
Bibliothèque Nationale
APR 9 1980
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

BN-P-1145

Second class mail registration number — 1089.

VABA EESTLANE

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

ESTO 80

Nr. 23 (2658) XXIX aastakäik

Neljapäeval, 20. märtsil 1980 — Thursday, March 20, 1980

Üksiknumbri hind 45 senti

Jüri Kukk arreteeriti

Eesti vabadusvõitlejat süüdistatakse N. Liidu laimamises

WASHINGTON (Vaba Eestlane) — Uudistebüroo Associated Press teatab 17. märtsil, et Tartus on 13. märtsil arreteeritud Eesti õiguste eest võitleja Jüri Kukk, kes on viidud Tartust Tallinna ja antakse kohtu alla. Arreteerimisest oli Moskvasse AB esindajale telefoni teel teatanud Jüri Kuke abikaasa Silvi.

Sama informatsiooni avaldab ka Ühendriikide ajaleht „Christian Science Monitor" 18. märtsil. Ajalehe Moskva esindaja, kes ka varem on avaldanud andmeid eesti dissidentide kohta, mainib, et N. Liidus toimub praegu ilmselt Moskva olümpiaeelne puhastustöö, mille ohvriks on nüüd langenud ka eestlane Jüri Kukk.

Tema kodus Tartus toimetati läbiotsimine ja konfiskeeriti 140 leheküljeline käsikiri ja kaks kirjutusmasinat.

Ta viidi Tallinna kus ta antakse kohtu alla süüdistatuna N. Liidu vastase laimu levitamise pärast.

Lähnde saabunud andmeil on Tartus arreteeritud neli 18-aastast noort, kes heiskasid Tartus Toomevaremetel Eesti Vabariigi aastapäeval sini-must-valge lipu. Arreteeritud on Viljo Vilbach, Vello Sõstar, Raivo Hermlin ja Olev Tiitso.

Sini-must-valge lipu heiskamise pärast arreteeriti Kohtla-Järvel Otto Vool.

Samuti on saadud andmeid, et Tartus on arreteeritud kaks teadlast — Lagle Parek ja Viktor Niitsoo, kellede juures olevat läbiotsimisel leitud riigivastast materjali.

Eesti gaidluse 60. aastapäeva pidustusel kinkis Eesti Skautide Malev Kanadas gaididele Kanada lipu, mille maleva juht skm S. Kask üle andis, koos Montrealist saadetud Eesti lipuga, kuna mastersingerid laulsid kaks hoogsat laagrilaulu.
Foto: Vaba Eestlane

USA õigusministeerium:

Vene dokumendid usaldusväärsed

Õigusministeerium selgitab Balti-Ameerika komiteele sõjakurjategijate jälitamist

WASHINGTON (VE) — Ühendatud Balti-Ameerika Komitee Washingtonis pööras õigusministeeriumi eriuurimiste osakonna direktori Walter J. Rockleri poole, et saada selgitust Ühendriikide ja N. Liidu koostöö kohta natsi kuritegude selgitamiseks. Balti-Ameerika komitee juhib eriti tähelepanu asjaolule, et venelased on lubanud Ühendriikides asuvate natsi kuritegudes kahtlustatavate isikute tegevuse kohta nende süütegude tõestamiseks dokumente esitada.

Komitee kirjas kinnitatakse, et N. Liit ei ole huvitatud õiguse jalule seadimisest sõjakurjategijate süütegude selgitamiseks. Nii kinnitab Liitunud Rahvaste Organisatsiooni juures N. Liidu esinduses töötanud lätlane Imants Lesinskis, kes palus 1978. aastal USA võimude juures asüüli, et tema on N. Liidus tegelenud natsi sõjakuritegude „uurimise ja dokumentatsiooniga",

kusjuures põhimõtteks oli valedokumentide esitamine ja tõsiolude võltsimine.

Balti-Ameerika Komitee soovitab õigusministeeriumil tõeliste olukordade selgitamiseks kontakti võtta Lesinskisega.

Kirjas, millele eestlaste poolt alla on kirjutanud Mäido Kari, käsitatakse ka võimalust, et Ühendriikide õigusministeerium saadab oma esindajad Eestisse, Lätisse ja Leedusse sõjakuritegude kohta andmeid koguma. Kirjas küsitakse, kas välisministeeriumi esindajate ametlik saatmine Balti riikidesse ei õõnesta Ühendriikide senist poliitikat, mis ei tunnista Balti riikide annekteerimist.

Walter J. Rockler oma vastuses ühendatud Balti-Ameerika komiteele kinnitab, et seniste kogemuste põhjal on venelaste poolt esitatud dokumendid autentsed.

Samuti kinnitab ta, et nõukogude tunnistajate seletused on usaldusväärsed. Walter J. Rockler lubab siiski uurimiste teostamisel olla ettevaatlik ning võtta kontakti ka lätlase Imants Lesinskisega.

Edasi mainib Walter J. Rockler oma kirjas, et sõjakuritegude uurimine ei ole suunatud teatud etniliste gruppide vastu. Samuti kinnitatakse, et uurimiste tulemusi ja N. Liidust saadud materjale ei anta ajakirjandusele kasutamiseks. Samuti lubatakse kõik abinõud tarvitusele võtta, et õigusministeeriumi esindajate tõendite otsimine Eestis, Lätis ja Leedus ei annaks kuidagi tunnustust nende riikide okupeerimisele N. Liidu poolt.

Salvador - marksistide järgmine ohver?

49 surmaohvrit tänavalahingutes ja istandustes

SAN SALVADOR — Salvadori pealinnas San Salvadoris ja selle ümbruses toimusid suuremad kokkupõrked kommunistlikult häälestatud terroristide ja valitsusvägede vahel, mille tulemusena sai surma 49 inimest. Suurem lahing toimus ülikooli maa-alal ja selle ümbruskonnas ning valitsus oli sunnitud võitlustesse rakendama isegi soomusmasinaid, et murda punaste vastupanu.

Salvador on muutunud ilmselt uueks kommunistliku konspiratsiooni tsentrumiks pärast seda kui marksistidel õnnestus oma kontrolli alla saada Nikaraaguat.

Informeeritud ringkondadest mainitakse, et punaste võitlusüksused, kes rakendati Nikaraaguas Somoza rezhiimi kukutamiseks, on nüüd üle viidud Salvadori ja teistesse Ladina Ameerika riikidesse,

kus nende ülesandeks on parempoolsete rezhiimide kukutamine aktiivse võitlustegevusega.

Kokkupõrkeid tekkis ka teistes kohtades, milledest suurem oli San Salvadorist 48 kilomeetri kaugusel asuvas Colima kohviistanduses, kus surma sai 23 inimest. Punased terroristid üritasid istanduse ülevõtmist ja okupeerimist, mõrvates selle mänedzheri ja ühe ametniku.

Kohale saadetud valitsusvägede üksustel tekkis bandiitidega korrapärane lahing, mis lõppes mõlemal poolel surmaohvritega.

Salvadori valitsus on välja kuulutanud maareformi, et jagada suurmaapidamisi maa järele jäänevatele maata talupoegadele. Kommunistid ei lepi valitsuse reformiga, kuna see ähvardab nurja ajada nende kavatsused revolutsiooniks ja võimu ülevõtmiseks ning sellest tulenevalt võetakse kõik abinõud tarvitusele rahva terroriseerimiseks, maareformi nurja ajamiseks ja demokraatliku valitsuse õõnestamiseks.

Castro võtab vastu terroristid

BOGOTA — Kuuba kommunistlik diktaator Fidel Castro tegi teatavaks, et ta võtab endale vahemehe osa Bogota pantvangide kriisi lahendamiseks. Castro lubab Kuubal vastu võtta Bogotas Dominikaani saatkonnahoone üle võtnud terroristid ja nende pantvangid, et lahendada juba mitu nädalat kestnud pantvangide kriisi. Üks pantvangidest, Uruguay saadik Fernando Gomez põgenes terroristide küüsist, lastes enda kokkuköidetud voodilinade abil teise korruse aknast alla. Bandiidid tulistasid teda mitme lasuga, kuid õnneks ei tabanud. Terroristid on pantvange saatkonnahoones kinni hoidnud juba 27. veebruarist saadik, nõudes vastutasuks vangide vabastamise eest Kolumbia vanglates viibivate 312 marksistliku terroristi vabastamist.

Khomeini amnestia poliitvangidele

TEHERAN — Iraani diktaator ajatollah Khomeini kuulutas välja amnestia tuhandetele poliitilistele vangidele, keda süüdistati koostöös shahhi endise rezhiimiga. Vabastati kõik need, kellede vastu ei olnud esitatud süüdistusi mõrvamises ega piinamises. Amnestia alla ei kuulu shahh Reza Pahlevi, kellele kavatseti hiljuti teostada Panama Citys operatsioon põrna välja opereerimiseks kuid arstid loobusid operatsioonist viimasel minutil shahhi viletsa tervisliku olukorra tõttu. President Bani-Sadr tegi teatavaks, et valitsus moodustab erilise komitee äsja toimunud parlamendivalimiste ajal ilmsiks tulnud väärnähete uurimiseks. Tõenäoliselt ei tule valimised tühistamisele kuigi esialgu seda kavatseti. Valimiste esimesel roundil oli suur edu Khomeinit toetaval Islami Vabariiklikul parteil kuigi häälte lugemine ei ole veel lõpetatud.

Carteri suur võit Kennedy üle

CHICAGO — Illinoisi osariigis toimunud Ühendriikide presidendi eelvalimistel lõi demokraatliku partei kandidaat praegune president Carter ülekaalukalt oma vastast senaator Kennedyt häälte vahekorraga 2:1. Kennedyle peetakse seda saatuslikuks kaotuseks ning asjatundjad kalkuleerivad, et tal puuduvad nüüd igasugused väljavaated Carteri löömiseks. Vabariiklaste partei kandidaatidest jätkas Ronald Reagan oma võidukäiku ja võitis teiseks tulnud Esindajatekoja liiget John Andersoni. Kolmandaks jäi endine CIA direktor George Bush, kes on viimastel valimistel Reagani ja Andersoni kõrval tahaplaanile jäänud.

Austria tunnustus Palestiina diplomaadile

VIIN — Palestiina küsimuses seni neuraalsena püsinud Austria tegi esimese läänеriigina teatavaks, et ta garanteerib Palestiina araablaste esindajale Austrias diplomaatilise staatuse. Austria valitsuse samm on tekitanud suure imestuse lääneriikide pealinnades ja Jeruusalemmas, kus Iisraeli valitsus nõudis Austria valitsuselt oma sammu suhtes selgitust. Austria kantsler Bruno Kreisky, kes kuulub sotsialistide parteisse ning on ise rahvuselt juut, mainis tihes raadio intervjuus, et Palestiina arablaste esindajale garanteeritud staatus kujutab endast „uut tüüpi diplomaatilise tunnustuse andmist".

EESTI EV. LUTERI USU PEETRI KOGUDUS TORONTOS
Palmipuudepühal, pühap., 30. märtsil s.a. kell 6 õ. toimub Peetri kirikus, Torontos

Palmipuudepüha Kontsert

Kaastegevad MUSICA DIVINA koor ja MUSICA VIVA orkester Lembit Avessoni juhatusel ● Solistid: Lois Bradley, Margaret Smith, Irene Loosberg

Kavas: Carissimi, Kuhnau, Albinoni ja Pergolesi heliloomingut
Pääsmeks kiriku korjandus

ÜHISKONTSERT

TORONTO EESTI SEGAKOOR ● TORONTO EESTI MEESKOOR „ESTONIA" ORKESTER ● 13. aprillil 1980 kell 15.30

LAWRENCE PARK COLLEGIATE INSTITUTE auditooriumis, 125 Chatsworth Dr. — lõunapool Lawrence Ave. W ja idapool Avenue Rd. ristumist, nr. 52 A buss Lawrence Ave. & Yonge St. allmaajaamast läände ja Lawrence Ave. & Spadina Ave. allmaajaamast idasse. ☆ Küllaldane autode parkimiskoht kooliõuel.
Kavas naiskoor, segakoor, meeskoor, orkester ja ühendkoorid
UNO KOOK'i ja HARRI TOI juhatusel

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS, 883 Broadview Ave.

Juubeliaasta Muusikaõhtu 6

pühap., 30. märtsil kell 6 õht.
HELEN TOBIAS-DUESBERGI HELITÖÖD helilooja 60-da sünnipäeva tähistamiseks
Osalevad: TEBK sega- ja noortekoor, solistid ja autor, sõnalises osas E. Mänd
KÕIGILE TERETULEMAST

Eesti Invaliidetoetav Naisring Torontos

LOTERII

KÄSITÖÖDE MÜÜK KOHVILAUAGA

pühap., 30. märtsil 1980 kell 12 p.
Toronto Eesti Maja keskmises saalis

KALEV ESTIENNE JUUBELIPIDUSTUSED

RÜHMADE ESINEMISE ÕHTU
toimub ETOBICOKE OLYMPIUM'is, 590 Rathburn Rd. 28. märtsil kell 7.30 õ.
Pääsmed $4.50 täiskasvanuile, $3.— õpilastele ja pensionäridele, lastele alla 6 a. tasuta
Pääsmed eelmüügil Kalev Estienne võimlejatelt ja POKO's Mt. Pleasant Rd. Infor. ja laudade ettetellimine — palume hel. pärast kell 1 p.l. tel. 465-7020 või 429-7701, extn. 281, õht. 463-4430

BALL ÕHTUSÖÖGIGA
toimub FOUR SEASON HOTEL'is (Avenue Rd. & Yorkville) 29. märtsil kell 7.30 õ.
Kavas: „MISS VÕIMLEJA" ülekanadaline valimine ☆ Esineb Kalev Estienne
☆ KAJA ORKESTER
$20.— isikult, NOORTELE alates kella 9 õ. tants kohviga $7.—

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

VABA EESTLANE

VÄLJAANDJA: O/Ü Vaba Eestlane, 135 Tecumseth St. Toronto.
PEATOIMETAJA: Karl Arro
TOIMETAJA: Hannes Oja
POSTIAADRESS: P.O. Box 70, Stn. C, Toronto Ont. M6J 3M7
TELEFONID: toimetus 364-7521, talitus (tellimised, kuulutused, ekspeditsioon) 364-7675

TELLIMISHINNAD Kanadas: aastas $35.—, poolaastas $19.50 ja veerandaastas $10.50, kiripostiga aastas $56.—, poolaastas $30.50 ja veerandaastas $16.—
TELLIMISHINNAD väljaspool Kanadat: aastas $38.—, poolaastas $21.— ja veerandaastas $11.—. Kiripostiga USA-s: aastas $61.—, poolaastas $32.50 ja veerandaastas $17.—
LENNUPOSTIGA ülemere-maadesse: aastas $72.—, poolaastas $36.— ja veerandaastas $19.—.
Aadressi muudatus 50 c. — Üksiknumbri hind 45 c.

FREE ESTONIAN

Published by Free Estonian Publisher Ltd., 135 Tecumseth St., Toronto Ont. M6J 2H2

Kokkuhoid Ühendriikides

Ühendriikide president Carter astus möödunud nädalal lõpuks sammu, mida juba kauemat aega oli oodatud — kuulutades välja inflatsiooni vastu võitlemise programmi. President iseloomustas tabavalt oma programmi, mainides, et tema kokkuhoiupoliitika on elanikkonnale ühest küljest valus taluda, kuid teisest küljest nõuab ka suurt ohvrimeelsust ning praeguse olukorra õiglast hindamist.

Tasakaalustatud riigi eelarve on juba aastaid olnud Ühendriikides paljude poliitikute unistuseks ja valimiskampaania trumpkaardiks kuid lubadustest ja tõotustest ei ole seni kaugemale jõutud. Kui president Carter nüüd välja kuulutas oma inflatsiooni vastu võitlemise programmi, siis lubas ta föderaalvalitsuse väljaminekuid kärpida 13 miljardi dollari võrra ning taotleda 1981. aastal riigi eelarve tasakaalustamist. Uute sissetulekutena näeb Carter ette importeeritud bensiini maksustamist 10 centi gallonilt, mis peaks 1981. aastal andma riigile 10 miljardi dollari suuruse sissetuleku. Selle maksu rakendamine läheb siiski esmajoones veel Kongressile kinnitamiseks ja selle saatus on praegu veel teadmata. Valge Maja kalkulatsioonide kohaselt aitab see maks vähendada õli importi käesoleva aasta lõpuks 100.000 vaadi võrra päevas.

Kuid presidendi kavas on veel teisigi kitsendusi, mis ei meeldi rahvale ning lõikavad sisse senisele mugavale ja küllusega harjunud elustiilile. Nii kavatseb ta tunduvalt piirata senist kergekäelist krediitide andmist tarbekaupade ostmiseks ning teeninduste eest tasumiseks. Selle kitsenduse alt on välja arvatud majade ja autode ostud, kus viimasel ajal on märgata suuri tagasilööke ning ostu-müügitehingud vajaksid elustavat süsti.

President kinnitas oma programmi esitades, et ta ei poolda hindade ja palkade kontrolli, kuna tema arvates ei saa inflatsiooni ära keelata, kuid selle vastu tuleb võidelda. Carter oma nõuandjatega loodab, et distsipliiniga ja oma isiklike nõudmiste vähendamisega ja piiramisega võib palju saavutada, kuigi selle võitluse tulemused ei selgu niipea ja selleks kulub isegi mitu kuud.

Praegu ei ole veel selge, kuidas suhtuvad majanduslikud ringkonnad ja rahvas presidendi inflatsiooni vastu suunatud aktsiooni. Nagu iga uue ja ebameeldiva ürituse puhul on kuulda üsna palju vastuhääli, kuid selle kõrval kostab ka tugevaid poolt hääli, mis leiavad, et president ja valitsus pidid midagi tõsist ette võtma inflatsiooni piiramiseks, kuna see on tõusnud juba ligemale 20 protsendile aastas. Lääne-Euroopas kiidetakse siiski presidendi programm üldiselt heaks kuna Ühendriikide majanduselu ebastabiilsus ning üha kasvav inflatsioon olid ähvarduseks kogu vaba maailma majanduselu stabiilsusele.

Paljud pessimistid on arvamisel, et president läks oma programmiga ainult poolele teele ning ta oleks pidanud veelgi sügavamale majandusellu sisse lõikama. Teisest küljest kalkuleeritakse, et eelarve defitsiit ja inflatsioonimäär on 1981. aastal tunduvalt suuremad kui Carter seda praegu kalkuleerib ning seetõttu on eelarve tasakaalustamine väga raske ülesanne. Samuti suhtutakse pessimistlikult presidendi kalkulatsiooni, et hindade ja palkade tõusu on võimalik kontrollida ja tagasihoidlikkusele sundida vabatahtliku allumisega valitsuse juhtnööridele. Osa majandusteadlasi on mures ka intressimäärade tõusu pärast, mis mõjutab ehitustegevust ja teisi majanduselu sektoreid ning võib kaasa tuua majanduskriisi.

Carteri programmi puhul on huvitav tõmmata paralleele Kanada konservatiivide eelarvega ja rõhuva pingutamise majandusprogrammiga, mis lõppes teatavasti sellega, et valijaskond ei andnud konservatiividele enam oma toetust ning viis nende asemele Ottawasse valitsema liberaalid. Carter läheb ka teatavasti käesoleval aastal vastu presidendivalimistele ja jääb vaid oodata, kuidas suhtub Ühendriikide rahvas tema poolt välja kuulutatud kokkuhoiu- ja distsipliinipoliitikasse.

K.A.

Esinejaid Stokholmi iseseisvuspäeva aktusel. Vasakult viiulikunstnik Alfred Pisuke, tenor Mikko Pulkkinen (kes on ema poolt eestlane), pianist Hilma Nerep-Mossin, meeskoori dirigent Rein Tubin, pianist Harri Kiisk ja naiskoori dirigent Toomas Tuulse. (Foto: Lepper)

Gaidlus on säilitanud paguluses oma elujõu

Kokkuvõte peagaid gdr. Hilja Kuutma kõnest eesti gaidluse juubeliaktusel

Torontos möödunud pühapäeval toimunud eesti gaidluse 60. aastapäeva tähistamise aktusel esines peagaid gdr Hilja Kuutma kõnega, milles ta analüüsis ja vaatles lähemalt gaidlusest osavõtu tähtsust meie nooruse elus. Allpool anname tema kõnest edasi mõned olulisemad mõtted.

See sõprustunne, mis 60 aasta jooksul on ühendanud tuhandeid eesti tütarlapsi ja naisi üle terve maailma on gaidlus. Gaidlus on suur, õpetlik mäng, mille eesmärgiks on olnud ja jääb kasvatada noori tütarlapsi arenenud, harmoonilisteks naisteks, tublideks emadeks ja headeks kodanikeks.

Gaidluses ergutatakse juba väikest tüdrukut kasvatama iseennast. Treeningu raskus kasvab aste-astmelt ja kohandub arenemisastmele. Gaidlik kasvatus toetub neljale alussambale, milledeks on: eneseKasvatus, füüsiline arenemine, erihuvide arendamine ja teened ühiskonnale.

Neile on võõrsil lisandunud tähtsa alussambana rahvusluse säilitamine, omakultuuri viljelemine ja rahvuspropaganda.

Kuigi gaidlus on noorteliikumine, juhitud tütaraste endi poolt, on vanemad juhid neile nõuandjaiks ja administratiivtöö läbiviijateks.

Gaidliikumises peitub palju ilusat, õilsat ja väärtuslikku, mida teatud osa tänapäeva moodsast ühiskonnast kahjuks ei hinda. Meie kohustuseks on aga veendumusega ja uhkusega kaitsta oma tõekspidamisi.

Neid tõekspidamisi, millised võtsime omaks kui sini-must-valgele andsime pühaliku tõotuse.

Andnud ülevaate gaidiliikumise sünnist ja arengust iseseisvas Eestis, vaatles peagaid gaidluse uuestisündi paguluses, kus gaidide organisatsioon on skautide organisatsiooni kõrval kujunenud kõige tähtsamaks noorte organisatsiooniks. Ta ütles:

„Paguluse algaastail puudus igasugune õppematerjal ning katsekavade koostamisel tuli sellega leppida, mis vabadusse pääsenud juhtidel mällu jäänud. Varsti võttis gaidlus aga kindla suuna. Ajajooksul on kavasid ja õppematerjali täiendatud ja ajakohastatud, püüdes samaaegselt eeskirjade ja võimaluste piirides ajaga kaasas käia, silmas pidades gaidluse põhimõtteid ja eesmärke, mis ei aegu ega muutu. Kui Eestis gaidlik tegevus oli seotud vaid huvialaliselt, esikohale tõstes vaimset arengut, kehalist tublidust ja moraalsed väärtusi iseloomu kujundamisel, siis võõrsil on sellesse tulnud päris suure osana rahvuslikku kasvatust.

Gaidlus pole enam - üksi gaidimäng, vaid ka rahvusluse säilitamise püüe.

Iseseisvuse ajal kodu-Eestis mängisid tütarlapsed suurima vaimustusega ja innuga huvitavat gaidimängu. See pakkus nii palju uut ja meeldivat, mida mujalt ei saadud. Ka võõrsiloleku algaastail olid noored vaimustusega kaasa tegemas mitmekesises gaidimängus. Aastatega on aga kahjuks see vaimustus ja innustus ning ka kohustustunne teatud määral vaibunud. Tänapäeva moodsal, mitmekesisel elustiilil ja hästi organiseeritud, ehk isegi teatud määral üle-organiseeritud, eesti ühiskonnal on noortele palju pakkuda. Kui varematel aegadel oli gaidlus paljudele ainukeseks meelelahutuseks, on nüüd noortel igasugu võimalusi oma vaba aja sisustamiseks. Gaidimäng ei ole enam esiplaanil. Ka eesti noorte rõad on aastatega kahanenud.

Vaatamata kõikidele esile kerkinud probleemidele, on eesti gaidlus siiski veel elujõuline.

Oleme tänulikud eesti gaidluse vanemale juhtkonnale, kes armastusega ja sihikindlalt on välja koolitanud oma järeltulijad, süstides neisse tugeva eestluse meelsuse ja kindla gaidliku mõtteviisi.

Eestluse alalhoidmisel tänapäeva liikuvas ühiskonnas omab suurt osatähtsust eesti noorte ülemaailmsed kokkupuuted ja sõprussidemed. Selleks on palju kaasa aidanud eesti gaidlike-skautlike noorte maailmalaagrid ja ülemaailmsed kokkutulekud. Seal on loodud palju uusi, tugevaid sõprussidemeid ning on tuldud otsusele, et kuigi elame eri maades, erinevates ühiskondades, oleme siiski kõik eesti noored, kellel ühised ideaalid ja sihid.

Rahvusvahelised etnilised laagrid ja kokkutulekud on meie noortes süvendanud rahvuslikku iseteadvust. Sellised kokkupuuted teistest rahvustest noortega, kellel sama saatus kui meil, on meie noortes esile kutsunud erilise rahvusliku uhkustunde, mis on tugevasti leegitsema pannud nende eestluse elutule.

Eestluse säilitamine ja gaidluse ideaalide edasikandmine on praegu eesti gaidluse eesmärgiks. Võõrsil on ülesse kasvanud uus juhtkond, kelle kätesse on usaldatud see vastutusrikas ülesanne. Võime rahuldustundega tagasi vaadata 60 aastasele tööviljale eesti tütarlaste oma organisatsioonis. Juba see, et eesti gaidluse 60-nest aastast oleme tegutsenud ligi 40 aastat väljaspool vaba kodumaa piire, näitab, et eesti gaidluse elupuu on sirgunud kui tugev tamm, mida pole suutnud kõigutada ei tuuled ega tormid.

Tõotame kõik anda oma parima eesti gaidluse hüvanguks, et ka tulevased põlved saaksid osa sellest ilusast mängust, mida nimetatakse gaidluseks ja et ka nemad näeksid seda uhket ja võimast puud end sirutamas vastu päikesele, paremale tulevikule."

N. Liit ei karda tuumaenergiat

MOSKVA — N. Liidu Teaduste Akadeemia esimees Anatoli Aleksandrov on esimese N Liidu teadlasena avalikult öelnud, et paljud nõukogude elanikud on mures tuumaenergia mõjutuste pärast, kuid see kartus olevat asjata.

N. Liidus oli eelmisel aastal ametlikke arutlusi tuumaenergia üle, mis said alguse Lääne-Euroopas tekkinud tuumaenergia vastasest liikumisest. Ainult väga nõrku vastuhääli on olnud kuulda N. Liidu hiiglasliku tuumaenergia kasutamise plaanitsemisel: eesmärk on peaaegu kõik elektrienergia ja suur osa ka küttest saada tuumaenergiast.

Praegu toodetakse 5% kõigest elektrist tuumajõul.
Kümne aasta jooksul see tõuseks 20—25%-le. Lisaks kasutatakse siis ka tuumaenergiat kütteks.

Kõikjal kui on võimalik õli asendada tuumaenergiaga, väljaarvatud veejõu ja kivisöe kasutamise võimalused, säilitatakse selline energia moodus Aastatuhandete vahetuses on kõikjal tuumaenergia jõujaamad, välja arvatud Kesk-Siber, kus kivisöe kasutamine soojendamiseks ilmselt jätkub.

Kaugem eesmärk, mida mainiti vaid möödaminnes, on fusioenergia. Kui võtvat siiski enne kaua aega, kui väiksemas ulatuses õnnestuvaid katseid võidakse hakata kasutama majanduslikuks otstarbeks. Kuid kaugemas tulevikus loodetakse siiski saada kogu linna energiavajadus „klaasist veest"

Siiani on N. Liidus ehitatud 28 tuumarektorit, millest osa on üsna väiksed 12 megavatilised, kuna teine osa on 1000 megavati võimsusega.

Ka dissidentide hulka kuuluv tuumafüüsik Andrei Sahharov lepib tuumaenergiaga, nagu ilmneb tema artiklist vene emigrantlikus ajakirjas „Kontinent". Sahharov, kes muus osas on üldiselt N. Liidu ametliku poliitika vastane, tõendab oma vene kolleegide käsitust, mille kohaselt tuumaenergia on märgatavalt ohutum kui kivisüsi ja õli energiaallikana.

N. Liidu teadlased väidavad, et tuumaenergia vastase kampaania taga on suured lääneriikide õlikompaniid, kes kardavad, et tuumajõud võib ohustada nende suurt teenistust.

Kõik arutlusisse sekkunud vene teadlased rõhutavad, et N. Liidus suhtutakse tõsiselt tuumaenergia ohtudesse.

Aleksandrov kordas siiski varasemat käsitlust, mille kohaselt kõiki aktuaalseid julgeolekuprobleeme, ka uraanijäätmete säilitamist, on võimalik lahendada.

Kommentaarid

Ameerika mandril on suured jõud mängu rakendatud, et ajada nurja president Carteri aktsiooni Moskva olümpiamängude boikoteerimiseks ning aidata jahutada venelastele nende palavat Afganistani-suppi, mis kipub kurku kõrvetama. Moskva toetuseks ei rakendata mitte ainult spordiorganisatsioone vaid ka sportlasi ja spordielu juhte, kelledest mõned asuvad Kremli toetama väga omapäraste ja kummaliste seisukohtadega ning väidetega.

Võtame näiteks sellise mehe nagu omaaegse Kanada spordikuulsuse Bruce Kidd, kes oli 15—16 aastat tagasi Kanada parimaid pikamaajooksjaid ning tegeleb nüüd õppejõuna Toronto Ülikooli kehalise kasvatuse osakonnas. Bruce Kidd on juba varem avaldanud artikleid Moskva olümpia kaitseks ajalehtede veergudel ja nüüd sõitis ta isiklikult Moskva, et uurida seal ühe New Yorgi reisibüroo ülesandel Moskva olümpiamängude ajal turistidele pakutavaid võimalusi. Nagu siinsete ajalehtede andmetes nähtub, oli Kidd eriti huvitatud ka muudest probleemidest ja pidas naasnult vajalikuks propagandat teha Moskva mängudele, tähendades isegi, et vene sportlased on väga „kurvad" kui Ühendriigid peaksid boikoteerima olümpiamänge.

Bruce Kidd nendib, et vene sportlased on täielikult informeeritud Afganistani sündmustest ja president Carteri boikoti aktsioonist ehkki paljud läänemaailma ajalehed väidavad, et neid ei informeerita ja varjatakse nende eest tõde. Ta väidab, et nii Pravda kui ka vene spordiajakiri Soviet Sport kirjutavad pidevalt Põhja-Ameerikas toimuvast debatist Moskva olümpia boikoteerimiseks ning et vene sportlased on väga masendatud spordi ja poliitika ühte patta panemise pärast. Vene sportlased olevat valmis isegi Kanada ja Ühendriikide sportlaste sõidukulud omast taskust maksma, et tuua neid olümpiamängudele.

Selle informatsiooni edasiandmisel läheb Bruce Kidd mitmest tähtsast asjaolust vaikides mööda, mis on siiski väga olulised Moskvas valitsevast olukorrast tõetruu pildi andmiseks. Bruce Kidd'il on kahtlemata õigus, et vene rahvas ja vene sportlased teavad N. Liidu Afganistani operatsioonist ja president Carteri Moskva olümpia boikoteerimise kavatsustest. Kuid ta ei räägi seda, kuidas neid sündmusi nõukogude rahvale ajakirjanduses edasi antakse. Ka meil on võimalusi Pravda kirjutisi Afganistani ja olümpia boikoti kohta okupeeritud Eesti ajakirjanduse kaudu jälgida ja seal antakse sündmuste kohta edasi hoopis moonutatud pilt. Nii näiteks on „Rahva Hääles" toodud 1. märtsil Pravda kirjutis, milles mainitakse, et Afganistani pealinnas äsja toimunud rahva ülestõusu olid organiseerinud „välismaalt palka ja varustust saavad õõnestuselemendid, kes saadeti Afganistani Pakistanist ja kelle tagas seisavad USA eriteenistused". Ning Tass toob nõukogude ajalehtede veergudel pidevalt Ühendriikidest ainult neid teateid, mis räägivad mõnede sportlaste ja sporditegelaste vastupanust Carteri aktsioonile. Pravda ja Tass ei maini ühegi sõnaga, et Kabuli mäss on afganistani rahva mäss vene rõhujate vastu ning et see suruti maha punaarmee soomusjõududega, samuti ei maini ta ka seda, et Carteri aktsioonil on Ühendriikides suur poolehoid ning et tema aktsiooni vastu töötavad ainult pahempoolsed elemendid ja poliitilised jahupead.

Kuid Bruce Kidd nähtavasti usub, mis vene lehed kirjutavad. Ta usub nähtavasti ka seda, et vene sportlastel on nii palju raha, et nad toovad omal kulul Kanada ja USA sportlased Moskvasse võistlema. On kurb, et meil siin Kanadas ei ole mitte ainult üks Bruce Kidd vaid neid on üsna palju — ja isegi juhtivates ringkondades.

*

Argentiinas kurdetakse, et seal hävitatakse julmalt, hoolimatult ja

(Järg lk. 3)

Lugeja kirjutab

Kas boikoteeritakse ESTO-80-t?

ESTO-80, vabade eestlaste ülemaailmsed pidustused on meid kõiki haaravad nii rahvusliku suurüritusena kui ka sisuka programmiga.

Kui juba mõne aasta eest oli ringkondi, kes ei pooldanud pidustuste asukohamaana Rootsit, siis nüüd on hakatud hukka mõistma selle programmi ja nõudma omapoolseid muudatusi, kuigi kava on juba kindlaks kujunenud. Sellele lisanduvad veel Torontos paralleelselt peetavad üritused, mis kahtlemata mõjutavad osavõttu pidustustest ja nõrgendavad ettevalmistuste vaimustust. ESTO-80 vahetus läheduses toimuvad Karavani ja muud pidustused. Otse häirivana tuleb teade, et ESTO-80 ajal tuleb korraldamisele Balti vastuolümpiaad Torontos, ajal mil meie sportlased peaksid võtma osa spordivõistlusist Stokholmis.

Ja lõpuks on mõnes eesti ajalehes avaldatud teade, et eesti dissidendid ootavad kutset ESTO-80 peakomiteelt osavõtuks pidustusest Stokholmis. See kutse tekitaks kahtlemata poleemikat ja seab ka ESTO-80 peakomitee omapärase olukorra ette, kuna väga raske on jätta neile julgetele eesti meestele kutsed saatmata.

Kõik need küsimused jätavad sellise mulje, et on nagu hakatud boikoteerima ESTO-80 pidustusi või nende korraldamisele segadusi tekitama.

TAGAPLAANIL OLIJA

Värskemad uudised loete „VABA EESTLASEST"

VALVEARST NÄDALALÕPUL

22. ja 23. märtsil dr. T. Sauks, tel. 461-0912.

29. ja 30. märtsil dr. J. Marley, tel. 921-7777.

ERMI SOOMET

TULUMAKSULEHTEDE täitmine.
Kokkuleppeks helistada
247-3150

VÄÄRTUSLIKUM KINK
MAALIKUNSTNIK
SAARNIIT
STUUDIOST
OLIMAA SUOMER
567 ROEHAMPTON Ave. Toronto. Tel. 488-5895

Kommentaarid

(Algus lk. 2)

salapäraste vahenditega pahempoolselt häälestatud aktiviste ja löögimehi. Need lihtsalt kaovad jäljetult ning ametivõimude poole pööramised ja omal käel teostatud uurimused ei anna mingeid tulemusi. Pahempoolsed ringkonnad toonitavad, et see on praegu võimul oleva sõjaväelise valitsuse terror suurlinnades tegutsevate geriljade vastu.

Kahtlemata on see terror. Kuid sealjuures unustatakse, et see terror on omakorda välja kutsutud kommunistide ja teiste pahempoolsete elementide terroristlike aktsioonide tõttu, mis põhiliselt on sama juimad ja ohvriterikkad. Pahempoolsed terroristid on juba aastaid intensiivselt tegutsenud Lõuna- ja Kesk-Ameerika riikides, kus neil mõnel pool on olnud edu, kuna teisel on nad saanud valitsusvõimude drastiliste vastuabinõude tõttu märgatavate tagasilöökide osalisteks. Meil tarvitseb ainult meenutada Uruguay tupamaroseid ja Nikaraagua sandinistisid, kelledest esimesed hävitati sealse sõjaväelise rezhiimi poolt, kuna teistel õnnestus võimult tõrjuda parempoolset diktatuuri ning asendada see marksistliku diktatuuriga. Argentiina mässumehed on üldiselt tuntud montoneroste nime all ning nende vastu on sõjaväeline rezhiim võtnud tarvitusele eriti ranged abinõud, pühkides nad maa pealt jäljetult minema.

Argentiina valitsuse karm hoiak on arusaadav kui vaadelda praegu Kolumbias toimuvaid sündmusi, kus M-19 nime all tuntud kommunistide gerilja grupp võttis Dominikaani iseseisvuse aastapäeva puhul 17. veebruaril toimunud diplomaatilise vastuvõtu ajal relvastatud jõududega üle Dominikaani saatkonna, kus ta on hoidnud juba kuu aja kestel pantvangidena 30 pantvangi, nende hulgas 12 välissaadikut. 15 minutit enne terroristide atakki lahkusid koosviibimiselt N. Liidu, Ungari, Rumeenia ja Tshehhoslovakkia saadikud, mis laseb oletada, et nad olid kallaletungist informeeritud. Bandiidid nõuavad Kolumbia vangiates viibivate teiste terroristide vabastamist ning 50 miljonit dollarit.

Pahempoolsed on samalaadseid terroriaktsioone toimetanud ka Kesk-Ameerika riikides, kus kallaletungide tulemusena surma on saanud saatkonnaametnikke ja diplomaate. Samuti on teostatud silmapaistvate poliitikute ja majandusmeeste röövimisi ja mõrvamisi, mis on jätnud väljaspoole mulje, et mitmes Ladina-Ameerika riigis ei ole elanike julgeolek enam kindlustatud.

Ladina-Ameerika traagika seisab selles, et sealsed pahempoolsed elemendid ei lepi kunagi demokraatliku rezhiimiga, vaid kasutavad alati ära selle nõrkusi ise võimule pürgimiseks. Sellisele taktikale vastukaaluna tekivad tugevad sõjaväele toetuvad pahempoolsed rezhiimid, kes omakorda hakkavad likvideerima marksistlikke elemente ning N. Liidu ja Kuuba käsilasi. Siin peitubki Ladina-Ameerika riikide dilemma ning vahepeal jäävad alati kaotajateks demokraatliku rezhiimi pooldajad ja selle eest võitlejad.

AMI

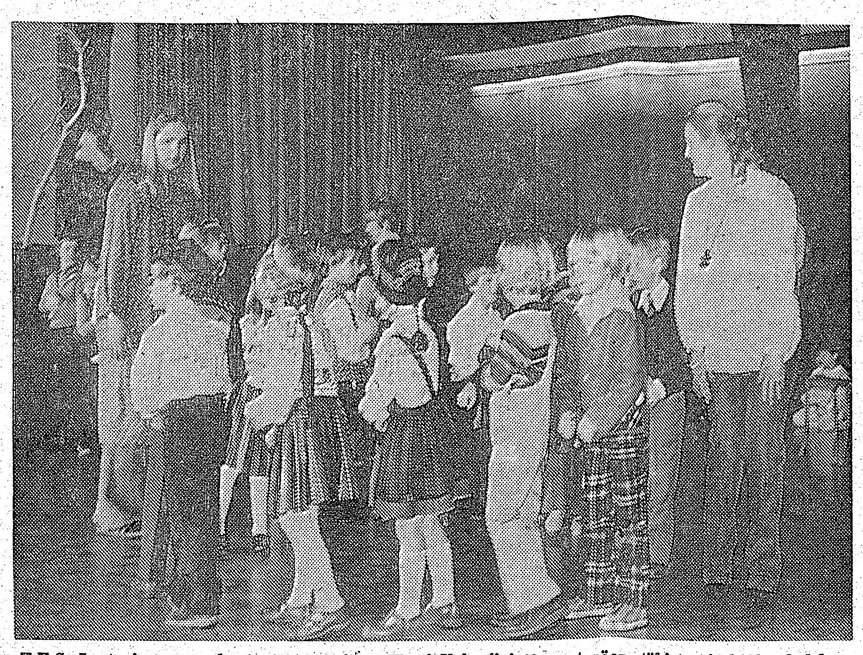

T.E.S. Lasteaia pere rahvatantsu tantsimas Eesti Vabariigi 62. aastapäeva tähistamisel. Vasakul kasvataja Kaarin Maimets, paremal Leena Tiisman. Foto: Vaba Eestlane

Uus algatus eesti televisioonisaateks

P. Kiviloo kavandab sügiseks balti rahvaste ühisprogrammi

Kui möödunud aastal Torontos oma tegevust alustas uus mitmekultuuriline TV-jaam (47) oli võimalus selle kaudu ka eestikeelse saate korraldamist organiseerida. Kui selgus selle saate kõrge hind, ei leidunud vajalikel määral toetajaid ja mitte üksi eestlased, vaid ka teiste väiksemate etniliste gruppide lootuste kohased saated jäid ära. Nüüd on skandinaavia rahvad siiski suutnud organiseerida oma saate esmaspäeva õhtul (kell 10.30).

Peter Kiviloo, kes rakendus uue TV-jaama teenistusesse saadete lavastajana, oli vahepeal sellelt kohalt lahkunud, kuid kutsuti nüüd tagasi ja ütleb, et

eesti saade võib siiski teostamisele tulla, kui leiduks küllalt toetajaid kolme rahvusgrupi hulgast, sest balti rahvail võiks ühine saade olla.

P. Kiviloo ütleb, et ideesid on olemas, mis annaks rakendada TV-saateks. Kui rahvas tahab selliseid saateid vaadata, siis tuleks seda ka toetada. Näiteks annaks ESTO-80 palju suurepärast materjali, mida Toronto eestlased tahaksid koheselt televisioonis näha.

P. Kiviloo käis 14. märtsil mitmekultuurilise televisioonijaama direktorite juures küsimust arutlemas kus leiti, et kui nüüd vastava aktsiooniga alustada, võiks sügiseks, septembriks, saada oma programmi.

Kolm balti rahvast võiksid anda omakeelseid uudiseid, mille kõrval oleks ingliskeelne diskussioon aktuaalsete probleemide üle.

Väite kohta, et saate hind on tõusnud palju kõrgemale esialgsest ja väiksematel gruppidel pole küllalt toetajaid, seletas P. Kiviloo, et praegu on teiste väiksemate rahvusgruppide saated üles ehitatud suuremate ettevõtete ja suuräride reklaamile, kuna ka nendes gruppides olevad inimesed on nende äride toodete tarbijad.

Praegu on saateid nime all „Window on a World", kus poole tunnilises saates vaadatakse erimaade elu. Ühe sellise juures oli kaastegev ka Tiiu Leek.

P. Kiviloo on õppejõuks Ryersoni Polütehnilises Instituudis sotsioloogia alal. Filmitöö on talle kõrvaltegevuseks, kuid ta on nõustunud uuesti katset tegema eesti saate teostamiseks. Kui leidub huvilisi, võiksid need kontakti võtta kas A. Kittaskiga või P. Kivilooga, (tel. 961-2055) küsimuse üle mõtete vahetamiseks.

E.V. aastapäeva saade San Francisco raadios

San Francisco ühel suuremal raadiojaamal KGO, lainel 810, on viis korda nädalas kell 1.00—4.00 p.l. n.n. „Talk Show", mille raames kommentaator Jim Eason diskuteerib päevasündmusi ja kuulajad võivad sissehelistada oma arvamiste avaldamiseks. Jaanuarikuul Jim Eason tõstis neljal korral ülesse Balti riikide küsimuse, eriti aga Eesti osas. Ta mainis ka, et 24. veebruar on eestlastele vabaduspäevaks. 22. veebruaril helistas temale San Francisco Eesti Seltsi esimees Peeter Grüner ja sellest arenes alijärgnev vestlus, mida kuulas kuni 200.000 inimest. Jaam on kuuldav peale Põhja-Kalifornia ka naaberriikides. „Talk Show" reeglite kohaselt sissehelistaja ei ütle oma perekonnanime, mispärast Peeter Grüner esitas ennast vaid eesnimega.

E.: — Jim Eason, P.: — Peeter Grüner.

E.: Hallo, siin Jim Eason, Raadiojaam KGO!

P.: Siin on Peeter eesti rahvusgrupist.

E.: Hallo, millest tahate rääkida?

P.: Ma tahan tänada Teid eesti küsimuse ülesvõtmise eest viimasel ajal ja mitmel korral.

E.: Oo-jah! Midagi on tulemas sel pühapäeval.

P.: Pühapäeval on meie iseseisvuse päev. Meie tähistame seda aga laupäev õhtul.

E.: Öelge mulle täpselt mis juhtub seal. Ma tahan seda jälgida.

P.: Meie külaliseks on Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides esimees New Yorgist. Temalt kuuleme mida Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides teeb, eriti just kontaktide võtmisel Washingtonis. Samuti meil on kavas muusikalisi ettekandeid noortelt eestlastelt. Meil tuleb Miss ESTO kandidaadi valimine sel suvel Stokholmi saatmiseks, kus leiab aset suur ülemaailmne eestlaste kokkutulek.

E.: Jah! Aga mis juhtub praegu Eestis?

P.: Mis juhtub Eestis meie täpselt ei tea. Aga näib, et KGB on võtnud kasutusele kõik võimalikud vahendid, et ärahoida demonstratsioone — selliseid mis leidsid aset Tartus möödunud jõulude ajal.

E.: Jah!

P.: Aga meie usume, et kuskil midagi leidis aset meie iseseisvuspäeva tähistamiseks.

E.: Nagu teada, paljud inimesed sellel maal on unustanud Läti ja Eesti ja nad ütlevad OK midaiganes venelased tahavad. Nad ei tea, et see ei meeldi kõikidele.

P.: Meie aga teame. Ja meie tõesti oleme tänulikud Teile sõnumi levitamise eest San Francisco piirkonnas. Muuseas: New Yorgi eesti lehes, mille ma sain täna, on esilehekülgel artikkel — Raadiojaam KGO ja Jim Eason on ülesvõtnud Eesti küsimuse mitmel korral Kalifornias.

E.: Väga kena. Ma ei ole näinud seda.

P.: Loen, et Eesti Rahvuskomitee on Teid selle eest juba tänanud.

E.: Jah!

P.: Igal juhul mina tahan tänada Teid samuti. Veel ma tahaks öelda.

E.: Jah!

P.: 13. ja 14. märtsil Neeme Järvi, Teie häältaksite nime „Dzarvi", eesti dirigent, kellel hiljuti võimadus emigreeruda USA-sse, juhatab San Francisco sümfooniat.

E.: OK! See on hea uudis.

P.: Jah! See on hea uudis meile, et talle anti luba emigreerumiseks. Üks põhjustest miks tal lubati lahkuda on asjaolu, et ta on abielus juuditariga. Emigratsioon on palju kergem juutidele. Ei ole palju eestlasi, kellele on antud luba USA-sse asumiseks, kuigi paljud tahaksid.

E.: Laske ma küsin veel ühe kiire küsimuse. Kas Teie usute, et eestlased kunagi näevad seda päeva, mil olete lahti saanud vene karust?

P.: Meie tõesti usume seda. Ja kõik informatsioon näitab, et enamus eestlastest Eestis tahab sellest lahti saada. Isegi vene okupatsiooni ajal üleskasvanud noorte tunded ei ole heakskiitvad olukorrale. Ja kõik tundemärgid näitavad, et aktiivne vastupanu toimuks, kui on näha sellest praktilist kasu. Eestis on kasvav liikumine tuua küsimusi maailma avalikkuse ette. Te mäletate Balti Manifesti möödunud aastast, mis oli allakirjutatud 45 inimese poolt, nende hulgas mitmed eestlased. Se nõudis, et venelased peaks lahkuma ja Balti riikide iseseisvus tuleks taastada.

E.: Hea kuulda, et teie ei ole alla annud.

P.: Meie ei anna alla. Te peate meenutama, et me olime anastatud 700 aastat enne iseseisvuse saavutamist. Ja meie teeme seda jälle.

E.: Kuidas ütlete „Free Estonia" omas keeles?

P.: VABA EESTI.

E.: See oleks minule liiga raske öelda.

P.: Aga öelge siis midagi eesti keeles, mis ei ole raske. ELAGU EESTI. That means long live Estonia.

E.: Ma ei tea kas ma olen võimeline seda ütlema küllalt hästi, aga ma tõsiselt mõtlen nii.

P.: Tänan Teid väga.

E.: Tänan sissehelistamise eest. Long live Estonia.

Telefonikõne lõppedes, mis oli kestnud üle viie minuti Jim Eason tegi kokkuvõtte, öeldes oma kuulajatele: on hea teada, et leidub inimesi, kes on jäänud truuks oma tõekspidamistele ja võitlevad edasi.

FINN-AUTO
Teen kõiki mehaanilisi parandusi
(mitte keretöid)
3323 Danforth Ave. Tel. 691-9553
RISTO SAARENVIRTA

GM
REIN KOPPEL
CHEVROLET · OLDSMOBILE
ROBERTSON MOTORS LTD.
1555 DANFORTH AVENUE
TORONTO ONT M4J 1N7
TELEFON 466-1135

Soomepoisid Talvesõja aktusel

Kaasahaarav mälestuspäev Torontos

Möödunud pühapäeval korraldas Soome Relvavennad Kanadas Toronto klubi koos Agricola kogudusega Soome Talvesõja lõppemise 40. aastapäeva mälestusjumalateenistuse koos aktusega. Pidustusele olid kutsutud ka Soomepoiste Klubi liikmed Torontos.

Jumalateenistusel kirikukoori poolt lauldava „Finlandia" koraali saatel toodi sisse Kanada, Soome ja veteraniklubi lipud. Pastor F. Korila ütles tervituse, Erkki Simpanen esitas soololaulu ja Kalevi Turunen deklameeris Soome rindeluuletaja Yrjö Jylhä luuletuse. Pastor L. Lurvey oma jutluses kirjeldas Soome Talvesõja imet, kus kõik kindlusvööndid murdusid väljaarvatud palvekindlus. Soomes oli isel ajal iga päev palvepäevaks, kus president Kallio abikaasa kutsus rahvast palvetama.

Ja kui rahu saabus, siis ainult relvavennad teavad, mis tähendus oli sellel võitluses ülekaalukalt suure vaenlase vastu.

Õpetaja soovil tõusid kirikus püsti need mehed ja naised, kes olid võtnud osa Talvesõjast — ja neid oli kirikutäie rahva hulgas vägagi palju.

Pärast jumalateenistust helisesid kirikutornis mälestuskellad, lippude juures kiriku õuel oleva monumendi juures oli auvalve, ning monumendile panid pärjad Soome riik, relvavennad ja kogudus. Lühikese mälestuspalvuse pidas dr. R. Hepolehto.

Kolmandaks osaks oli lühem koosviibimine kohvilauas, kus veteranide abikaasad pakkusid kohvi. Seal Katri Kari ja K. Turunen deklameerisid ja lauldi ühislaule.

Eestlaste poolt ütles tervituse soomepoiss K. A. Kadak.

Ta iseloomustas eestlasi ja soomlasi, kellele on jäänud suurteks aadeteks isamaa ja vabadus. Selle eest võideldi. Ta avaldas lootust, et õnnepäevad saabuksid Soomele ja Karjalale, kus ka eestlased võitlesid ja langesid. „Meie lootus on, et Soome püsiks vabana. Elagu vaba Soome, elagu sõprus Eesti ja Soome vahel aegade kaudu igaveste!", lõpetas ta sõnavõtu.

Teisena H. Oja meenutas juhtumit, kui pakane Talvesõja ajal ehitas Soome lahele jääst silla Eesti ja Soome vahele, mille kaudu Aegna saarelt kolm Eesti sõdurit eesti relvadega läksid soomlastele Talvesõtta abiks.

Lõpuks kinnitati kohal olnud soomepoistele Soome sõjaveteranide märgid rinda ning kiiresti muutusid ühised mälestused elavaks vestlusaineks. Teiste hulgas oli seal ka Soome mereväes teeninud sõjamees, kes Eesti valitsuse kutsel oli olnud instruktoriks Eesti allveelaevade meeskondade väljaõppel laevamehaanikuna.

Soome Talvesõja mälestuspäev oli siinseile soomlastele mälestusrohke ja kaasahaarav sündmus, mille soojus oli liigutavalt lähedane.

VABA EESTLANE

Maksab Kanadas:		Väljaspool Kanadat:
Aastas	$35.—	$38.—
Poolaastas	$19.50	$21.—
Veerandaastas	$10.50	$11.—

KIRIPOSTIGA

Kanadas:		USA-s:
Aastas	$56.—	$61.—
Poolaastas	$30.50	$32.50
Veerandaastas	$16.—	$17.—

LENNUPOSTIGA ülemere-maadesse:
Aastas $72.—, poolaastas $36.—, veerandaastas $19.—

Aadressi muudatus 50 centi. Üksiknumbri hind 45 centi.

Kanada aadressidele palume märkida „POSTAL CODE" ja USA aadressidele „ZIP CODE"

Pangatshekk või rahakaart kirjutada Free Estonian Publishers nimele.

Tellimine saata:

VABA EESTLANE
P.O. Box 70, Postal Stn. C, Toronto 3, Ont.
M6J 3M7

Palun mulle saata VABA EESTLANE aastaks / poolaastaks / veerandaastaks — tavalise / kiripostiga alates „ “ 19 . Tellimise katteks lisan $ ainujuures rahas / tshekiga / rahakaardiga. (Raha saata ainult tähtkirjas).

Nimi .....

Aadress .....

ARMAST

JUHAN PALLOP'it

mälestavad leinas

ALMA TOMSON
IVAR ja EVA perekonnaga

KALLIST ÕDE

KARIN KRUSVIK'i

sündinud 1913 Tallinnas
surnud 1980 Helsingborg'is

mälestab leinas

ÕDE perekonnaga Torontos

EESTI SIHTKAPITAL KANADAS

Annetused ja testamendipärandused on tulumaksuvabad. Annetaja soovid täidetakse.

958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

HEAD SÕPRA

EDUARD KOPPEL'it

surnud Adelaide'is, Austraalias

mälestavad leinas

MILLA ja SAM

Simeon Kostjukovitshi mälestuseks

Eesti metsateadlane Simeon Kostjukovitsh lahkus jäädavalt meie hulgast 5. märtsil 1979. a. Olgugi et ta veetis viimased eluaastad Ottawas, sai ta surm teatavaks alles aasta lõpul. Olgu need read tema auks ja mälestus mehest, kes oma parimad eluaastad pühendas metsadele Eestis ja paguluses hoidis sidet eesti metsateadlastega. Ta oli katkematuks mineviku ja oleviku sidujaks omal kutsealal.

Metsateadlane Simeon Kostjukovitsh sündis Rovbi külas, Polotski linna läheduses Vitebski kubermangus väiketaluniku pojana 15. veebr. 1888. a. üheteistkümnenda lapsena, kellest neli surid noorelt. Ta lõpetas kubermangu metsatehnikumi ja siirdus sealt tsaaririigi kõrgeimasse metsanduslikku hariduskesksusse: Metsanduse Instituuti Peterburis, mille ta lõpetas edukalt ja siirdus edasi Kiievi Sõjaakadeemiassse. Ta teenis ohvitserina Vene armees kuni tsaaririigi lagunemiseni ja Eestisse põgenemiseni. Enamlaste võimule pääsemisel ta isa tunnistati kulakuks ja ta kaotas oma õed-vennad koos vanematega.

Metsanduse Instituudis Peterburis sõbralik üliõpilane K. seltsis eestlastega, kes olid tulevased õpetlased ja moodst eesti metsamajanduse loojad Eesti Vabariigi Tartu Ülikoolis. Nimetagem siinkohal professoreid K. Verbeg-Veermetsa, O. Danielsi ja A. Mathieseni. Nendest varemini oli Instituudi lõpetanud Gavrilov, kes samuti tegutses metsateadlasena Eestis ja suri pagulasena Torontos, tema poeg Murumets lõpetas juba Tartu Ülikooli ja oli paljudele eestlastele tuntud Torontos. Siin nimetatud puhkavad juba aastaid maamullas Eestis, Saksamaal, Rootsis ja Kanadas.

Noor metsateadlne abiellus Eestis eestlannaga ja nende tütar õppis eesti koolides ja abistas isa peale ema surma 1965. a. Kanadas. K. tegevusalaks oli metsakorraldus ja ta töötas edukalt Pärnu ja Tartu maakondade metskondades ning alates 1934 Tallinnas.. Vene esimese okupatsiooni suurküüditamise ajal põgenes ta Klilingi-Nõmmele abikaasa vanemate juurde ja koos perekonnaga varjasid ennast metsas kuni Pärnumaa vabastamiseni 1941. a.

Kuid 1944. a. sügisel tuli jälle põgeneda ja K. jätkas metsateadlasena tegevust Austrias. Tal oli turjal 61 eluaastat kui saabus Kanadasse ja alustas tööd Nova Scotia metsades provintsivalitsuse teenistuses. 81. eluaastal määrati ta pensionile ja siirdus Ottawasse. Tal oli tugev tervis nii Eestis kui ka Kanadas ja ei kaotanud oma eluea vältel ühtegi päeva haiguse arvel. Viimasel kahel eluaastal kaotas ta aga nägemise kuid meeled olid erksad. Enne silmanägemise kaotamist kirjutas ta metsateaduslikke artikleid ja armastas joonistada. Pimeduses oli ta lohutajaks vene rahvalaul — tal oli hea lauluhääl.

Ottawa Eesti Seltsi liikmena oli ta alati kohal eestlaste koosviibimistel. Ta oli Eesti Seltsi liige. Kirjamehena oli ta pidev kaastööline Rootsis ilmuvale „Eesti Metsamees Eksiilis" kuni selle ajakirja ilmumise katkemiseni, Inglise keeles avaldas ta artikleid „Forestry Chronicle's" ja Nova Scotia provintsivalitsuse väljaannetes. Kus aga iganes võimalik, otsis üles eesti metsateadlasi, neid külastades ja nendega kirjasidet hoides.

Puhka rahus, Simeon Kostjukovitsh — Sind oli alati rõõm kohata.

RAIMOND PIIRVEE,
Mag. rer. for.

HELEN TOBIAS-DUESBERG

Uus ajalooraamat koostamisel

„Eestlased Kanadas" eestikeelse II osa materjalid kogumisel

Möödunud teisipäeva õhtul toimus Kanada Eestlaste Ajaloo Komisjoni aastakoosolek T.E. Ühispanga ruumis. Koosolekust võtsid osa 7 komisjoni 12 liikmest. Koosoleku avas esimees E. Soomet, misjärel ta esitas 1979. a. tegevusaruande. Möödunud aastal on jätkatud eeltööd „Eestlased Kanada" I osa ingliskeelse resümee ja eestikeelse II osa materjalide kogumisel. Praegu on kavas teos koostada nii, et see hõlmaks ka 1980. aasta.

Toimetaja Valdu Lillakas on aktiivselt olnud tegev ingliskeelsete resümeede autoritega, mõned on lubatud töö juba valmis kirjutanud, teistelt on nõusolek kirjutamiseks saadud, kuid tööd pole veel toimetajale saabunud. Viiel alal olid vajalikud autorid veel leidmata.

Kassaaruande esitas laekur E. Kuris. Aruanne näitas, et aasta jooksul on ajalooraamatut siiski pidevalt müüdud. Aastavahetusel oli laos 396 raamatut, millest mõned on juba käesoleval aastal realiseeritud.

Komisjon näeks meeleldi, et eestlased teost veelgi rohkem ostaksid, eriti kasutaksid kinkimiseks, kuna praeguse hinna juures see on väga soodne.

Laekunud summad aga saaksid aluskapitaliks ajalooraamatu teise köite kirjastamiseks. Praegu on selleks kogutud üle 8.000 dollari.

Toimetaja V. Lillakas oma aruandes andis ülevaate „Eestlased Kanadas" II osa jaotuskavast ja vastavate artiklite autoreist. Mõnele artiklile on vaja veel leida kirjutajaid, osaliselt on juba kontakti võetud, ainult vähesed on alles täiesti lahtised.

Toimetaja sooviks on kaastööd kätte saada 1981. a. esimesel poolel.

Valimisel valiti endine esimees E. Soomet tagasi, samuti liikmed dr. K. Aun, dr. E. Aruja, Malle Laansoo, H. Oja, Ene Runge, V. Salo, S. Veidenbaum, V. Lillakas, dr. A. Kurlents ja E. Kuris. Neile lisaks määrab E. Kesknõukogu Kanadas omalt poolt ühe esindaja, kelleks senini on olnud R. Antik.

1980. a. tegevuskava osas arutleti võimalusi kaastööliste leidmiseks ja materjalide hankimise organiseerimiseks selliselt, et ettenähtud ajatabelist saadakse kinni pidada.

Üheks lisandiks senisele raamkavale peeti vajalikuks, et saaks koostatud sotsioloogiline uurimus Kanada eestlaskonna muutumisest eelmise raamatu järgsel ajal, kuna see on tähelepandav.

„Eestlased Kanadas" ilmub koos ingliskeelsete resümeedega ca 300 lk. suurusena, millest umbes 25 lk. on fotosid ja 40 lk. ingliskeelseid resümeesid,

mis on eriti vajalikud nooremaile eestlaste järglasile, kes eesti keelt küllaldaselt ei valda.

Õhtuse koosoleku kestel täideti veel mitu tühja autori kohta vajalike autoritega, mis viis ajalooraamatu materjalide saamisel suure sammu võrra eesmärgile lähemale.

Stipendiaatide kontsert eeloleval pühapäeval

Pühapäeval, 23. märtsil Toronto konservatooriumi saalis toimuval Eesti Kunstide Keskuse stipendiaatide kontserdil esinevad umbes paarkümmend eest noort. Neist esmakordselt Linda Tralla, kes võitis möödunud kuul peetud Kiwanis muusikapidustusel mitu auhinda ja on valinud omale muusiku elukutse. Teisena esineb Evi Uesson, kes õpib kolmandat aastat Londoni muusikaülikolis. Mõlemad on pianistid. Viiuli alal esineb Marianne Urke, kes õpib kolmandat aastat Toronto Ülikooli muusikafakulteedis. Omar Daniel õpib esimest aastat Toronto ülikooli muusikafakulteedis. Viiu Varik on kontrabassi alal Toronto ülikooli muusika alal juba lõpetanud, õpib stipendiaadina praegu konservatooriumi orkestrimängija treeningprogrammis, kuhu pääsevad vaid haruharvad. Eestlastest on sinna pääsenud Viiu Varik ja viiuldaja Aarne Tammisaar. Kursusel annavad tunde üle maailma tuntud dirigendid. Viiu Variku kursuse sisse kuuluvad ka tunnid ühe Montreali tippõpetaja juures. Kogu kursuse eesmärgiks on parimate orkestrikunstnike treenimine, kes õpetuse saavad tasuta. Peale nimetatute esinevad kontserdil Tiina Kiik akordionil, Rose-Marie Lindau ja Linda Lindau, noorim tuntud Lindaude laulvaist õdedest ning palju juba tuntud noori eesti muusikaõppijaid.

Helen Tobias-Duesbergi helitööde õhtu

Toronto Eesti Baptisti Kirikus pühapäeval, 30. märtsil kell 6.00 õhtul toimuva juubeliaasta 6. muusikaõhtuga tähistatakse andekaning produktiivse eesti naisheliloojaja Helen Tobias-Duesbergi 60-ndat juubelisünnipäeva.

H. Duesberg, kes hiljuti võitis Eesti Helikunsti Keskus USA-s poolt korraldatud uute klaverikompositsioonide võistlusel kaks esiauhinda, võtab ise õhtust osa, esitades paar oma orelipala. Koguduse noortekoori poolt tuleb esiettekandele H. Duesbergi „Maarja kuulutus" ja segakoor esitab ühe juubilari poolt seatud M. Härma koorilaulu ning helilooja isa Rudolf Tobiase „Eks teie tea". Helilindi varal demonstreeritakse autori suurvormis loodud „Requiemi" mõned osad, mida on salvestanud Washingtoni Presbüteriaani Kiriku koor, helilooja tütre Maaja Roosi juhatusel.

Dirigentidena, solistidena ja saatjatena osalevad Ch. Kipper, T. Kirves, M. Krabi, K. Raid, A. Alkok ja J. Medri. Sõnalises osas dr. E. Mänd.

Sissepääs vaba, kirikukorjandus.

Musica Divina ja Musica Viva kontsert

Pühapäeval, 30. märtsil kell 6 õhtul toimub Peetri kirikus järjekordne Musica Divina koori ja Musica Viva orkestri kontsert Lembit Avessoni juhatusel.

Kontserdi kavas on kannatusaja, aga ka Palmipuudepühale omast rõõmsameelsemat muusikat. Koori ettekandel tuleb esitusele Carissimi-oratoorium „Jefia", mis on rajatud Vana Testamendi Kohtumõistjate 11:4, 27—40. Carissimi, varajase barokkajastu suurmeistri Monteverdi kaasaegne,oli esimesi tähtsamaid heliloojaid uue kirikliku muusika suurvormi — oratooriumi — arendajana ja „Jefia" on kahtlemata üks tema suuremaid sakraalmuusika loomingutest. Kõik hilisemad vajalikud elemendid on „Jefias" juba olemas: retsitatiivid, aariad ja koorused; ning see kõik on kavandatud dramaatiliseks tervikuks.

Kontserdil tuleb esitusele ka Johann Kuhnau kantaat „Gott sei mir gnädig" Taaveti laul 51 alusel. Kuhnau oli J. S. Bachi eelkäija Leipzigi Thomaskirche kantorina ja organistina. Tema kuulsus tugineb peamiselt Piibli ainetel komponeeritud instrumentaalsonaatidele.

Kavas on veel Albinoni ja Pergolesi heliloomingut. Solistidena esinevad Lois Bradley, Margaret Smith ja Irene Loosberg.

Loodame, et kirikumuusika harrastajad ja sõbrad austavad oma osavõtuga Lembit Avessoni taktikepi all esitamisele tulevat kontserti, millised esinemised on saanud oma kauni ja inspireeriva kavaga meile juba traditsiooniliselt südamelähedasiks ja eriti veel nüüd, kus esitatav muusika on hästi kooskõlas Vaikse nädala meeleoludega.

Kontserdi korraldajad loodavad rahvarohket osavõttu. Pääsmeks on kirikukorjandus.

Eestlaste poolt eelistatud ja traditsiooniliseks kujunenud

MATUSEMAJA

Matusemaja on üle 115. aastz. teeninud Metropolitan Torontot sama perekonna poolt väljakujunenud traditsioonidega. Moderniseeritud avarad ruumid, kvalifitseeritud personal ja küllaldaselt parkimiseruumi.

Väärikas teenimine

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOMES LTD.

T. L. MORRISON — Funeral Director

467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5

Telefon 924-1408

E.V. svlendur

Itn. HARRY HABEL

sündinud 9. aprillil 1912
surnud 8. märtsil 1980

Sind mälestavad leinas

ENDISED EESTI LENNUVÄELASED

„CHARTER"-LENNUD Amsterdami, Frankfurti, Kopenhaageni

alates $459.—

Kohti veel saadaval Esto-80-le sõiduks Stokholmi.
Registreerige kohe!

KIWI TRAVEL

Toronto Eesti Majas, 958 Broadview Avenue
Toronto, Ontario M4K 2R6
TELEFON 466-4813

Laske isoleerida oma maja $30.00 eest „The Canadian Home Insulation Program'i" alusel — C.H.I.P.

INSULATION by... Edmonds AND COMPANY LIMITED "We Dare to Care" Since 1947

Asjatundlik isoleerimine klaasvilla puhumisega.

Pööningu ventilaatorid.

Esindaja Torontos: ENN LIGE, tel. 661-7341 või 425-0839

M.T. MANKIN REAL ESTATE REALTOR

MARK T. MANKIN REALTOR

2870A Yonge St. (at Lytton Blvd) Toronto M4P 2J5

Kinnisvara ostu või müügi korral helistage

TOOMAS MANKIN, tel. 487-4477, kodus 447-2017

4812 YONGE STREET
(Sheppardi lähedal) 221-1159

R. S. KANE

Funeral Directors

WILLOWDALE ONTARIO

GARDENIA FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave.
Toronto, Ont.
M4K 1N8

Tel. 466-1951 või 466-1502

Värsked ja esmaklassilised lilled igaks sündmuseks.
Kunstkäsitöid kinkideks: ehted, merevaik, nahktööd, puunikerdused, keraamika.
Räägitakse eesti, läti ja inglise keelt.

Toetus ESTO-80 teatrile

STOKHOLM (EPL) — Statens Kulturråd on määranud 5000 krooni (ca $1.500) toetust ülemaailmsete Eesti Päevade (ESTO-80) puhul suvel korraldatavatele eesti teatrietenduste läbiviimiseks.

Literatuuri toetuse osas on Bokförlaget „Libris" saanud 13.200 krooni Andres Küngi raamatu „Lång väg till frihet" väljaandmiseks.

Eesti Kirjanike Kooperatiivi on toetanud 6.000 krooniga Ain Kalmuse teose „Päästa meid kurjast" trükkimiseks.

Kalev Estienne rütmilises võimlemises on eesti tütarlastest silmapaistvalt esinenud Kathy Tihane. Pildil näeme teda pika lindiga.
Foto: Eric Zenins

Remenyi house of music

TORONTO PARIMAD MUUSIKALISTE INSTRUMENTIDE SPETSIALISTID.

PEENEMAD JA PARIMAD KLAVERID JA TIIBKLAVERID.

210—230 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M5S 1T8
961-3111

VAIPADE & MÖÖBLI PUHASTUS
auruga „steamcleaning"
HEL. ERIK LOKBIK 447-9834

INCOME TAX PREPARATION
Mark Tuomola, B.A.
191 Eglinton Ave. E., ruum 206 — Soome Ühispanga maja
Tel. 488-1801
Töötanud 1973. a. alates

Väiksemaid REMONTTÖID
majade juures:
elekter, torud, puutööd jne.
Helistage — J. MEIUSI 225-3283

KINDLUSTUSED

H. KIRIK Insurance Agency
KINDLUSTUSED
23 WESTMORE Dr., Suite 200
Rexdale, Ont. M9V 3Y7
Tel. 745-4622

KÕIKIDEKS KINDLUSTUSTEKS
H. LATER & CO. Ltd.
"INSURANCE"
1482 Bathurst St., 4 kord
(Bathurst—St. Clair)
Telefon kontoris 653-7815 ja 653-7816

OPTIKUD

OPTICAL STUDIO Ltd.
R. SCHMID, saksa optik
Suur valik euroopa prilliraame: Zeiss, Rodenstock, Metzler
Spetsialiseerunud contact lenside alal
1586 BLOOR ST. W. 1 tänav lääne pool Dundas'e subway'd
TELEFON 535-6252

ESTO-80 informatsioon

ÜLE POOLTE ESTO PILETITEST JUBA LÄBIMÜÜDUD

Piletite eelmüük Rootsis on olnud ootamatult hoogne. Kuna ESTO-80 on eestlaste ülemaailmne üritus, siis pooled piletitest on saadetud eelmüügile Ameerikasse, Kanadasse, Austraaliasse ja mujale, pooled aga reserveeritud rootsi eestlaskonnale.

Eelmüük Rootsis algas detsembris, kusjuures detsembris ja jaanuaris müüdi läbi kokku ca 25% rootsi kontingendist. Veebruaris kasvas aga eelmüük enam kui kahekordselt ja kuu lõpuks oli juba ESTO-80 suurürituste kontingendist läbimüüdud ca 55—60%. On tõenäoline, et lähemate kuude jooksul lõpevad piletid enamusele üritustele.

ESTO BALLID „STADSHUSETIS" TEISIPÄEVAL JA KOLMAPÄEVAL

Mõlemil päeval algavad ballid kell 19.00 ja supee pileti hinnaks on kr. 195.—. Banketid toimuvad „Sinises saalis", järgneb tants „Kuldses saalis" — seega Nobeli ballide eeskujul. Balli pääsmete juures leiduva talongiga valivad balli külalised „Miss ESTO-80" eestlaste asukohamaade poolt üles seatud ja valitud kandidaatide hulgast. Mõlemil ballil äraantud hääled arvatakse kokku ja „Miss ESTO" kroonimine toimub kolmapäevasel ballil, kuhu sellel põhjusel on oodata kõrgeid külalisi. Loodetavasti isegi kuningakojast.

LAUPÄEVANE RAHVAPIDU KUJUNEB ROOTSI „AEGADE SUURIMAKS PIDUSÖÖGIKS"

Rahvapidu toimub Tallinnaks dekoreeritud avaras miljöös. Saali suurus ja õhurikkus garanteerib hubase koosviibimise — trügimiseta ja higistamiseta. Rikkalik buffé kuulub hinna sisse ja toitu on rikkalikult. Igal pidulisel on oma kindel nummerdatud koht reserveeritud lauas terveks õhtuks.

Rahvapeol mängib kaks orkestrit — üks neist 30-ne, teine 17-ne meheline. Tantsupõranda suurus on tervenisti 500 ruutmeetrit.

Piduliste koguarv on piiratud 4200-le tulekaitse määruste järgi, mistõttu ei ole võimalik kohtade arvu tõsta. Seega — kes ees, see mees!

Rahvapidu algab tund aega pärast sama katuse all toimuva laulupeo lõppu, andes võimaluse kohata tuttavaid igast ilmakaarest. Tihti on kaotatud kontakt sõpradega ja neid pole kohatud aastakümneid. Nii võib tekkida raskusi vanade tuttavate äratundmisega. Et seda kergendada, on kõikide piduliste nimed ja lauanumbrid datatehnika abil peoinformatsioonikeskuses üles pandud.

Lugupidamisega

RICHARD NORVELL

Eesti kunstniku edu USA-s

Tuntud portretisti Veronica Korjuse seminar-näitus Cape Coralis

Cape Coralis, Floridas, elab juba pikemat aega eesti kunstnik Veronica Korjus. 18. veebruaril toimus ta seminarinäitus Cape Corali Art League'i käendusel, kus kunstnik demonstreeris oma portreemaali tehnikat teemal „Mis muudab maali kunstiteoseks".

Kohalik ajaleht „The Breeze" avaldas sel puhul pikema artikli Veronica Korjusest pealkirja all „Kunstiliiga käendab tipp-portretisti". Ajaleht mainib, et Veronica Korjus on oma portreemaalidega saavutanud nii natsionaalse kui internatsionaalse tunnustuse,

on esinenud iseseisvate näitustega Prantsusmaal, Rootsis, Itaalias, Hispaanias, Portugalis, Marokkos, Kanadas ja mitmel pool Ühendriikides.

Ajaleht loendab ära need teatmeteosed, kus kunstniku nimi esineb: „Who's who in International Art", „Who's who in American Art", „The World Who's who of Women" ja „Who's who in the United States".

Veronica Korjus on täitnud riigimeeste ja tuntud kunstiinimeste portreemaalide tellimistöid, muuhulgas ka Ingrid Bergmani portree.

Leht mainib, et kunstnik on saanud hariduse oma kodumaal Eestis, õppinud kunsti edasi Stokholmis ja Pariisis (Louvre ja La Grande Chaumiere), Ühendriikides National Academy of Art ja Kolumbia ülikoolis New Yorgis saavutanud magistrikraadi. Kuid peale kunstiliste õpingute on ta saavutanud teaduslikud kraadid veel poliitilistes teadustes ja rahvusvahelises õiguses.

Veronica Korjuse meeliskunstnik on Rembrandt ning ajalehe arvates on see mõju ka märgatav Korjuse portreedes.

„Ta portreed on maalitud vibreerivates värvitoonides. Kunstnik ei kasuta õlivärvi vedeldajat, vaid puhas värv läheb otseteed lõuendile. Sellest näib tulenevat Veronica Korjuse portreede eriline sära, mis ajaga ei tuhmu," ütleb ajaleht.

VERONICA KORJUS

Veronica Korjus ise ütleb, et portree on enam kui sarnasus, „portreesse tuleb kätkeda ka see, mida kaamera ei ole võimeline nägema."

o

Veronica Korjus on muide meie tuntud laulja Ingemar Korjuse tädi ja kui meenutada kaugemaid sugulussidemeid Milizza Korjusega, siis on pealiskaudsegi vaatluse juures selge, et kunstianne selles perekonnas on generatsioonist generatsiooni ikka ja jälle pinnale kerkinud.

Toronto Eesti Segakoori tänuavaldus

Käesolevaga avaldame südamlikku tänu kõigile peolistele ja eriliselt palju tänu järgnevatele ettevõtetele, kes väärtuslikke esemeid annetasid meie loteriile 8. märtsil toimunud Lõbusal Laupäeva Õhtul:

Ällas Hairstyling Centre, Annette Bakery, mrs. Bajin, Gardenia Flowers & Gifts, Kipling Chemists Ltd, Kiwi Travel & Tours, H. Later & Co. Ltd., POKO's Meat, Danforth Ave., J. Ratas Optical & Jewellers, H. Rooneem's Bakery, The Scandinavian Shoppe.

JUHATUS

Talendikas eesti noor

Minnesota haridusosakonna poolt korraldati aasta tagasi nn. „Noorte kirjanike otsing", et leida värskeid sulemehi ja -naisi kaksiklinnast Minneapolisest ja St. Paulist koos eeslinnadega. Suurearvulisest osavõtjastkonnast valiti välja 25 kandidaati, kelle hulgas oli ka noor eestlanna Tiina Karelson. Neile kahekümneviiele korraldati 30-nädalane kursus. Tiinal on rida luuletusi, mis on ettekantud. Teda huvitab ka lavategevus ja ta on olnud kõigis viimaste aastate kooli näidendites kaastegev. Samuti on ta ka kooli ajalehe toimetaja.

Tiina oli ka St. Anthony Villiage Highschooli 4-liikmelises grupis võistlemas ühe teise highschooliga nii teaduslikes, poliitilistes, kui ka kirjanduslikes küsimustes. Nn. „Highschool Bowl" anti üle KSTP televisioonisaates.

KEVADPÜHADE LAUALE OSTKE MEIE SAADUSI
VIKING FOODS & IMPORTS
133 LAIRD DRIVE, TORONTO M4G 3V5 TELEFON 425-0450
- Suitsukalkunid, -singid, -lõhed, -siiad ja -forellid
- Soome kilud ja silgud
- Eesti hapukapsad
- Skandinaavia delikatessid ja konservid
- Euroopa juustud
- Eesti ja soome pagarisaadused
- Väga maitsvad islandi rasvaheeringad
- Suur valik mitmesuguseid kalafileesid purkides
- VERIVORSTID
SUITSUTAME ostjate poolt toodud lihasaadusi
Ari avatud pühade nädalal: teisip., kolmap. 8—6, neljap. 8—7, SUUR-REEDEL SULETUD. Laupäeval 8—4. Esmaspäeviti suletud.

VOLVO
RENTIGE VÕI OSTKE! Tulinued '80. a. mudelid
SUUREPÄRASED OSTUD!
Parimaks ostutehinguks — Külastage meid täna!
Alates hinnaga ainult $7.995,—
SUURED SÄÄSTUVÕIMALUSED VÄHESTE MILIDEGA
DEMONSTRATSIOONI MUDELITELT.
COVENTRY MOTORS
912 MT. PLEASANT ROAD
(2 blocks north of Eglinton Ave. E.) 485-7601

FINN TASTE BAKERY
7 Grantbrook Ave. (Finch Plaza)
(Finchi nurgal, Bathursti ja Yonge vahel)
TELEFON 225-0824
Pagariäri neile, kel on peen maitse
Ari avatud: teisip., kolmap., neljap. 9—6, reedel 9—7, laup. 9—4.
(Esmaspäeviti suletud)

Lätti äri
DOWNTOWN WOOLS ARTS & CRAFTS
9 Queen St. E. Toronto — Tel. 368-5011
Meil on rikkalikus valikus importeeritud lõngu. Sobivad varrastel ja kangastelgedel kudumiseks, põimimiseks, heegeldamiseks, tikkimiseks ja sõlmimiseks (macrame). ★ SKANDINAAVIAST HUVITAVAID MATERJALE KÄSITÖÖKS MUSTRIGA ★ Kanvaa mitmes värvis — SOODSAD HINNAD. Avatud: esmasp.—kolmap. 9—6, neljap., reedel 9—8, laup. 9.30—4. Meie teine äri: 674 Broadview Ave. Tor. Tel. 469-2205, kell 3—5 p.l.

OLD MILL TAILORS
7 RIVERVIEW GARDENS, TORONTO
(1 plokk läänepool Jane'i, Bloori lähedal)
TEL. 769-9535
DAAMIDELE ja HÄRRADELE ÕMBLEMINE TELLIMISTE JÄRGI
RUDY SCHNEIDER

VAJATAKSE MAJAHOIDJAT (abielupaar)
EESTI KORTERIMAJJA Queen St. E
Helistada 698-1402 ehk 691-5663

20% hinnaalandust kõikidelt kaupadelt
ERILINE HINNAALANDUS:
IITTALA klaaskaupadelt 20-50%
TEKSTIILIDELT 20-50%
SUOMI-AITTA
ESMAJÄRGULISED IMPORT-ARTIKLID SOOMEST
2031 YONGE ST., TORONTO, ONT. M4S 2A2 ● TELEFON 483-6650
Avatud: esmasp., teisip., kolmap. 10—6, neljap., reedel 10—7.30, laup. 9.30—5.30.

SPORT

Eestlane Vasaloppetil üheksas

„Venelaseks" tembeldatud Uno Leist võistles N. Liidu meeskonnas

STOKHOLM (EPL) — Tänavuses Vasaloppetis võistles 12.000 suusatajat. Üllatuseks oli täielikult tundmatu „outsideri", 22-aastase austerlase Walter Mayeri võit ajaga, mis on teine selle suurvõistluse 52-aastases ajaloos paremuselt, 4.08.02.

Austriale, kus maastikusõitjaid on vaid üksikuid, oli see suur päev. Seljataha jäid mullune võitja Ola Hassis ja varasem kahekordne võitja Matti Kuosku (mõlemad võistlevad rootsi värvides).

Esimese kümne hulka tuli ka üks eestlane, nagu tavaliselt ajakirjanduses „venelaseks" tembeldatud Uno Leist,

kes hiigelpika spurdiga Oxbergi juurest (59 km stardist) kindlustas endale üheksanda koha ajaga 4.11.15. Kuna ta võistles Nõukogude meeskonnas, siis oli ta tõepoolest välisajakirjanduse silmis „parim venelane", edestades 1977-nda aasta venelasest võitjat Garaninit 25 sekundiga (venelane jäi 19-ndaks).

75-ndal kilomeetril paistis isegi, et Leist tuleb võitjaks, kuid siis alustas lõputabeli esikolmik omakorda klapperjahti eestlasele, kes liiga varase spurdi tõttu ei suutnud enam vastata tempo tõstmisega. Ta jäi viimase 7 km peal võitjast maha tervelt 3 minutit.

Uno Leist ei ole esimest korda Rootsi suurvõistlusel. Möödunud aastal tuli ta nimelt viiendaks.

Rootsi-eestlastest platseerus parimini Vello Pihel, kes võistleb Laxå värvides juba mitmendat aastat. Pihel oli 333-as ajaga 4.49.21. Konditsiooniproovijaid oli aga teisigi.

Spordimärkmikust

Euroopa sisemeistrivõistlused korraldati tänavu Lääne-Saksamaal, Stuttgarti lähedal Sindelfingenis. Järjekorras XI Euroopameistrivõistlusest võtsid osa 308 kergejõustiklast 26 riigist. N. Liidu esindusse kuulus ka 25-aastane Jaak Uudmäe, kes jäi kolmikhüppes teisele kohale, kuna esimeseks tuli ungarlane B. Bakosi.

Meeste aladel saavutatud tulemused: 60 m jooks: 1) M. Woronin Poola 6.62; 400 m jooks N. Tshernеski NL 46,29; 800 m jooks R. Milhau Prantsusmaa 1.50,2; 1500 m jooks T. Wessinghage L.-Saksamaa 3.37,6; 3000 m jooks K. Fleschen L.-Saksamaa 7.57,5.

Teivashüppes olid eriti tugevad venelased, kuna kaks venelast saavutasid tagajärje 5.60, soomlane A. Kalliomäki jäi tulemusega 5.40 viiendale kohale. Kolmikhüppes 1) ungarlane B. Bakosi 16.86, 2) J. Uudmäe 16.51. Kõrgushüppes 1) lääne-sakslane D. Mögenburg 2.31, 2) poolakas J. Wszola 2.29, 3) rumeenlanna A. Proteasa 2.20. Kaugushüppes 1) belglane R. Desruelles 8.08, 2) W. Klepsch L.-Saksamaa 7.98. Kuulitõukes oli esimene jugoslaavlane Z. Sarachevic 20.43, 2) tshehh J. Vlk 20.19.

Naiste aladel: kõrgushüppes oli esimene itaallanna S. Simeoni 1.95, 2) ungarlanna A. Matay 1.93, 3) poolatar U. Kielan 1.93. Kuulitõukes tshehh H. Fibingerova 19.92, 2) lääne-sakslanna E. Wilms 19.66. Kaugushüppes poolatar A. Wlodarczyk 6.74, 2) lääne-sakslanna A. Weigt 6.68. Maailma tipptulemuseks oli 60 m teatejooksus poolatar Z. Bielczyki tulemus 7,77.

*

Moskvas peetud kergejõustiku sisevõistlustel hüppas K. Volkov teivast 5.64, mis on sisevõistluste maailmarekordiks. Samas tõukas V. Voikin kuuli 20.48.

*

Austraalias toimunud rahvusvahelistel võistlustel jooksis keenialane Henry Rono 10.000 m ajaga 27.31,68. See on kõikide aegade viies tulemus maailmas.

Spordiuudiseid kodumaalt

N. Liidu sportlased on eriti tugevas treeningus eeloleval suvel kavatsetavatel olümpiamängudel esinemiseks. Eesti sportlased näivad otse elavat soojas Lõuna-Venemaa osas, kus treenitakse ja peetakse võistlusi. Adleris peetud võistlusel heitis Kunnar Laansalu vasarat 71.94. Kiievi ülikoolis käiv pärnulane Jüri Tamm aga saavutas vasaraheites Leselidzes oma isikliku rekordi 77.14.

*

Eesti suusamaraton toimus Kääriku—Tartu vahelisel distantsil. Esimeseks tuli tartlane Aarne Sirel, kes on praegu üks parimaid suusatajaid kodumaal. Distantsi pikkus oli 63 kilomeetrit. Finishi jõudsid 2000-st 1511, neist vanim oli 73-aastane ja noorim 8-aastane Lauri Matsin. Viimane sõitis koos isaga, kes olevat finishi jõudes olnud hoopis väsinum kui poeg.

*

Krimmi rannikul, Sotshis peeti purjetamisvõistlus N. Liidu ja Lääne-Saksamaa vahel. Eestlastest said teise koha Ain Pomerants ja Tiit Haagma „Tornaadol", kolmanda koha pälvisid tallinlased Aare Kööp „Finnil", Alar Volmer ja Peeter Raska „Star" klassis, Mihhail Zhurba ja Urmas Oja „Lendaval hollandlasel".

*

Klapeidas toimusid N. Liidu vibulaske sisemeistrivõistlused. Üheks osavõtjaks oli pärnulanna Eve Suits, kes sai 2x18 m distantsil 563 silmaga kolmanda koha. Ka FITA-2 harjutusel oli ta viies.

RISTSÕNA NR. 1024

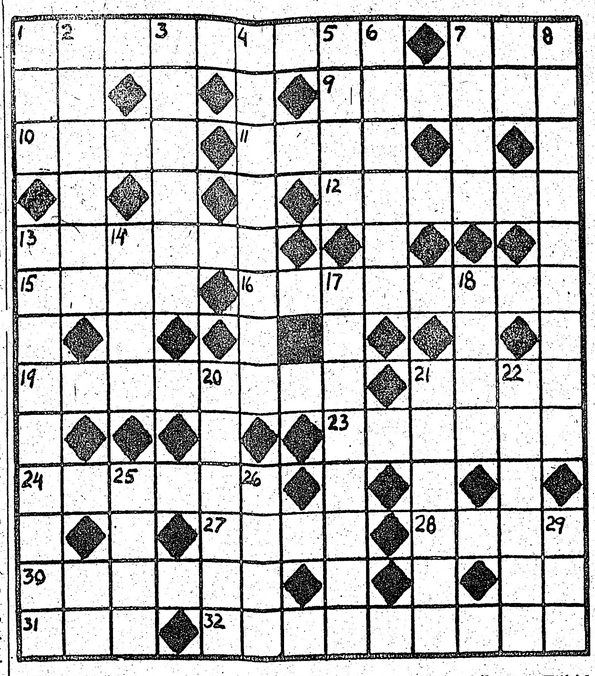

Põikread: 1. Osa inimese elust, 7. Sidesõna, 9. Linn Süürias, 10. Suur lukk, 11. Vedelikunõu, 12. Viga, puudus, 13. Kuskile, 15. Tükid tervest, 16. Teatud viisil liikumine, 19. Riik Aasias, 21. Küsimus, 23. Magada tahtjate, 24. Tuntud eesti sporditegelane, 27. Ei näe, 28. Näitleja osa, 30. Elab kõrval, 31. Jõgi Saksamaal, 32. Hoiab tüüri.

Püstread: 1. Poola lennuliin, 2. Inetu tegu, 3. Jõuad kohale, 4. Kirjanduslik vargus, 5. Mööbliese, 6. Väheütlev, kahvatu, 7. Vehklemismõõk, 8. Muusikud ja lauljad annavad . . . , 13. Katsumine, kobamine, 14. Lind, 17. Tänutunne, tänulikkus, 18. Kehas, 20. Eesti näitlejatar, 21. Väledam, 22. Koht, paik — saksa keeles, 25. Jälle, 26. Eesti — Ühes võõrkeeles, 29. . . . Angeles.

RISTSÕNA NR. 1023 LAHENDUS

Põikread: 1. Mõõk, 5. Papp, 9. Inn, 12. Oulu, 13. Eres, 14. Dou, 15. Inin, 16. Tint, 17. Lot, 18. Odeon, 19. Watt, 20. Seo, 23. Ars, 24. Ae, 25. Arno, 27. Sombrero, 32. Arusoo, 34. Aureus, 35. Valukoda, 37. Orus, 38. Ta, 39. ASK, 41. Osi, 42. Vari, 45. Amigo, 47. Ahi, 48. Kaak, 49. Räni, 53. Tom, 54. Orsa, 55. Ares, 56. Tip, 57. Mets, 58. Vine.

Püstread: 1. Moi, 2. Õun, 3. Õli, 4. Kuno, 5. Petersoo, 6. Arioso, 7. Penn, 8. Pst, 9. Idla, 10. Noot, 11. Nutt, 19. Werro, 20. Saav, 21. Erra, 22. Onul, 24. Abu, 26. Osuti, 28. Maasikas, 29. Eero, 30. Ruus, 31. Ossi, 33. Oka, 36. Damast, 40. Kg, 42. Vatt, 43. Ahoi, 44. Rimp, 45. Aare, 46. Orav, 48. Kom, 50. Ari, 51. Nen, 52. Ise.

RAAMATUID

müügil

„VABA EESTLASE" TALITUSES

	Hind $	Saatekulu ¢
E. Mänd — Aastate pärand (kolmas valimik vaimulikke vaatlusi)	8.—	50
Estonian Scouting	3.—	35
Eesti skautlus viiskümmend aastat	2.—	1.—
TERR KUNGLA juubelialbum (T.E. Rahvatantsijate Rühm)	15.—	1.—
J. Kangur — Vaim, võim ja vabadus	7.50	50
Hanno Kompus — Kustutamata nälg kunsti järele	11.—	85
L. Wahtras — Liivaklass	2.50	15
Enn Nõu — Vastuvett	5.—	40
Anna Ahmatova - Marie Under — Reekviem	3.50	35
H. Michelson — Kodumaalt võõrsile	10.—	50
H. Michelson — Skautkonn [illegible]	3.—	35
H. Michelson — Noorsootöö radadel	3.—	50
H. Michelson — Eesti radadelt	9.—	35
Triinu" üksiknumbreid	1.50	
Estonian Official Guide	5.—	40
Paul Laan — Mõttelend — Pilte ja peegeldusi	5.—	25
Karin Saarsen — Lohengrini lal kumine	4.50	15
Herbert Salu — Utoopia ja futureloogia	4.50	25
Eduard Krants — Lumelillased (luuletuskogu)	3.—	15
Ilona Laaman — Mis need sipelgad (luuletuskogu)	3.—	15
A. Kubja — Kadunud kodud — mälestused	4.—	25
A. Kubja — Mälestusi kodusaarelt	2.—	20
A Kubja — Palukesed	1.50	20
E. Uustalu ja R. Moora — Soomepaisid 426 lk. + 64 lk. fotosid	14.—	95
Leho Lumiste — Alamuse Andros — biograafiline jutustus kirjanik Oskar Lutsust	6.65	40
L. Lumiste — Atlandi aknal	2.10	40
L. Lumiste — Killad külas	5.30	40
A. Vomm — Ristsõnad I	2.50	20
A. Vomm — Ristsõnad II	2.25	20
A. Vomm — Ristsõnad III	2.25	20
A. Vomm — Ristsõnad IV	2.25	20
Ants Vomm — Minu hing (luuletuskogu)	20.—	40
Ants Vomm — Varjud (luuletuskogu)	8.—	50
K. Eerme — Surnud laevad ja elavad mälestused	1.50	15
K. Eerme — Päevata päevad ja ööta ööd II	4.—	40
S. Ekbaum — Ajatar (luuletuskogu)	4.—	30
Aarand Roos — Jumalaga, Kars ja Erzurum	4.—	30
J. Pitka — Rajusõlmed	8.80	40
A. Käbin — Vaim ja muld	5.—	40
Urve Karuks — Kodakondur (luuletuskogu)	6.—	20
H. Oja — Koputused eneses (luuletuskogu)	1.50	25
H. Oja — Tunnete purdel (luuletuskogu)	2.75	25
A. Küng — Mis toimub Soomes?	14.—	50
Aarand Roos — Juutide kuningas Tallinnas	6.—	40
E. Sanden — Loojangul lahkumine Tallinnast	16.20	50
RAAMATUID LASTELE:		
Ilme Ivandi — Pargi	2.50	35
Kalevipoeg — Õppe- ja tööraamat lastele	2.50	90
Õpeta mind lugema I — (Õppe ja tööraamat eelkooliealistele lastele värvitrükis)	3.—	40
Õpeta mind lugema II — Õppe- ja tööraamat eelkooliealistele lastele värvitrükis)	4.—	40
Eesti keele Harjutustik I	2.25	35

Puhast valet sisaldav võrukaelalugu

38.

— Võime siis minna vaatama, nõustus Lindsten. — Näeb mu sõbergi niiviisi rohkem linna.

Sõit jätkus Gagarinile omistatud puiesteed kaudu lõunasse. Pöörati siis Endla tänavale ja Sõpruse tänavat kaudu Mustamäe uue elamurajooni poole. Vuotilainen vaatles huviga ümbrust, kui auto hüppas halva sillutisega tänaval. Mehe tähelepanu kinnitus eriti ümbruse korrastamatusele ja garaazhidele. Need olid ehitatud erilises ridamajade sarnaseiks ehitusteks. Tundus sellisena kui iga garaazhikoha omistaja ehitanuks ise juhuslikult kätte sattunud materjalidest garaazhi uksed, õhuvahetuse avause ja võibolla katusedki. Kirju pilt oli hämmastama panev, kuigi küsimus oli ühes ja samas ehituses. Osa garaazhidest olid uuemad ja need olid tehtud enamvähem samanäolistena.

Taksojuht sõitis uhke kaarega väljavalitud maja ette. Juht läks meestele selgitust andes oma tuttava juurde:

— On sel mehel olnud monteerimistehnikat, mõtiskles Vuotilainen juba väljaspool hoonet. — Sellesuguseid seinu ei saaks meil müüa mitte vanakraamiärilegi. Vennal peab kättesaadaval olema mingi salajane ja hoolega varjatud retsept, mille abil betooni on võimalik valada sellisel põrgulikul ehitusviisil. Kui meil segu pannakse vormi, siis tuleb alati välja vägisi korralik täis. Siin näib aga alati midagi ära pudisevat. Kõik majad on samalaadilised. Monteerimisplaatide vahel on rusikasuurused vahed ja plaadid näivad viletsad. Vihmaveetorud ja rõdud on roostes. Need majad peavad küll juba õige vanad olema.

— Majad on uued, ütles taksojuht. — Mõned neist alles kümneaastased. Osa alles uued ja seal alles ehitatakse.

Mehed sisenesid vahekoridori. Selle tehniline tase ja viimistlus olid samasugused välisseintele, lõhenenud seinaplaadid, halvasti tehtud töö, maalri pinstlijälgedest polnud midagi näha. Ruumide uksed olid sama standardiga. Tõusti treppi mööda viiendale korrusele, sest lifti majas ei olnud. Taksojuht katsus helistada uksekella. See ei kuulunud helisevat. Juht koputas uksele: kaks korda kiiresti järgemööda, paus, sama uuesti ja veel kolmatki korda.

Uks avanes üsna kohe. Ukseavauses seisis keskealine, pikakasvuline ja lahja mees. Habe oli ajamata ja kõik särginööbid olid lahti. Karvane rind nabast kurguni ütles võõrastele tere tulemast.

Taksojuht seletas ukse avajale midagi kiiresti eesti keeles. See palus tulijad sisse astuda.

— Tema on Reidar Mäe, esitas taksojuht oma tuttavat soomlastele.

— Tulge sisse, tulge tahapoole, kutsus ruumi isand.

Palju tahapoole ei saanud, sest kitsa esiku teisel poolel näis olevat väike ruum, teisel poolel jälle veelgi väiksem köök. Ruumis olevas voodis sirutas täies ihualastuses tugeva kehaga mees ja norskas raskesti.

— See on Ants. Öötöös. Las ta magab.

Korter oli väga puhas ja täielik vastand isanda lohakale olemusele. Põranda kattis seinast-seina vaip ja mööbel oli moodne ja stiilne. Isand osutas istuksid kahte soomlastele, et nad tugitooli ja tõi köögist kaks väiketooli lisaks. Otsis siis kapist pudeli ja neli klaasi.

— See Reidar on rikas kaupmees. Ta elab peenelt. Pole mingi tavaline mees, seletas taksojuht.

Reidar kallas harjunud käega igasse klaasi täpselt sõrmelaiuse jao kirgast jooki. Tõsteti klaase, noogutati ja Reidar õhutas:

— Klaasid põhjani!

Tühjad klaasid pandi lauale. Reidar kordas klaaside täitmist, haaras oma klaasi ja teatas pidulikult:

— Teise jala jaoks ka!

Alles kui tühjendatud klaasid olid täidetud kolmandat korda, alustati jutuga.

— Need soome pojad tulevad sinu juurde ostma, teatas taksojuht ruumi isandale. — Mina ostsin juba ta ülikonna, tal on palju rublasid. Nüüd ta tahab hõbedat.

— Hõbedat on vähe. Raske saada, hind on kõrge. Rublade vastu ei kannata hõbedat müüa, mõtiskles isand.

— Küll kannatab müüa kui hinnas kokku lepitakse. Nii vilets raha kui see rubla ongi, küll sellega kannatab siin siiski kaupa teha, kui hinnas sobitakse, filosofeeris Lindsten isanda väite vastu.

See oli omalt poolt eemaldanud kapi juurde tooma pudelit kolmandatele klaasidele järgnevate täitmiseks. Kapi uks kaldus täiesti lahti ja Vuotilainen märkas nurgas püsti seisvat püssi.

— Sinul on peene väljanägemisega püss! Kas oled jahimees? Kas eestlastel ei ole veidi raske luba saada püssi ostmiseks? uudishimutses Vuotilainen.

— Suur jahimees! See on minu hobbi, nii nagu läänes öeldakse, ütles isand. — Raske on küll luba saada, aga mõned saavad. Peab olema suhteid, seletas Reidar edasi ja tõi uhke näoga oma relva välja.

Lindsten sirutas käe ja hakkas uurima püssi asjatundja ilmega ja liigutustega.

— 8,2 millimeetrilisest mauserist tehtud. Eestugi ja toru vähe lühendatud. See on Wehrmachtilt pärit. Näib olevat Tshehhoslovakkias Brnos tehtud 1941. Tugev relv kui midagi, rääkis ta Vuotilaisele.

— Kas seda siin ei peeta sõjaväepüssiks? imestas Vuotilainen.

— Pole enam sõjaväerelv, rääkis isand. — Aga padruneid on raske saada. Peab ise laadima, valmilt ei saa mitte kusagilt. Aga ka kuule on raske saada ja hirmus kallid. 3 rubla ühe kuuli eest! Mul on ainult 6 hülsi ja neid on juba nii palju kordi uuesti laetud, et kuul ei seisa enam kinni. Kas sa saaksid mulle Soomest tuua uusi kuule?

— Võibolla võiksin neid peotäie tuua. Ega tollgi neid ära võta. Terveid padruneid ma küll ei hakka siia tooma, kuigi üht-teist olen toonudki, teatas Lindsten. — Kus sina siin õieti jahid?

— Maja kombinaadi maa-alal Luba on küll riistale raske saada, aga mul on sõpru kes aitavad. Hirve laskmiseks saab üks mees loa, aga põdra jaoks peab olema kümme meest. Igale tedrele on ka oma luba vaja. Metssea jaoks pole luba tarvis. Jahiseltsi ei tohi Eestis organiseerida, kuna kõik seltsid on ohtlikud. Ainult tuletõrje organisatsiooniks antakse luba.

— Ma olen ka väheselt jahimees. Tule sügisel Soome minu juurde jahile. Ma saadan sinule kutse, tegi Lindsten ettepaneku.

— Ei pääse. Mul on hea sõber Soomes, kes on mind mitu korda kutsunud. Ametivõimudegi hulgas on hea sõber, ta võiks mul passi saamisel abiks olla, aga ei tohi. Kui mul oli kutsekiri Soome, läksin sõbra juurde. Ta ütles: „Mul on vähe kiire, tule paremal ajal", see tähendas, et nüüd kõik asjad ei lähe korda, ei sobi palvet sisse anda. Ma läksin kuu aja pärast uuesti tagasi ja küsisin, kas võin passi sooviavalduse nüüd sisse anda. Ta ütles: „Jäta pealegi siia", ja raputas samas pead. See oli märgiks, et sellest ei tule midagi. Ma võtsin paberi laualt ja läksin koju tagasi. Ma tean, et ma kunagi ei pääse Soome, sellepärast on palvekiri nüüd seal raamituna klaasi all seinal.

Reidar osutas seinal raamituna rippuvale masinal kirjutatud paberipoognale. Vuotilainen ja Lindsten käisid sooviavaldust uurimas, mille venekeelne tekst ei öelnud neile midagi. Ainult allkiri „Reidar Mäe" oli arusaadav.

— Selline on see koostöö Helsingi kokkuleppe vaimus, inimeste ja informatsiooni vabadus tulla ja minna üle piiride, tõdes Lindsten.

(Järgneb)

ADVOKAADID

ADO PARK, Q.C.
HETHERINGTON, FALLIS
&
PARK
Advokaadid-notarid
365 Bay St., Suite 401. 363-4451
Ohtuti 447-2017 või 929-3425

ENN ALFRED
ADVOKAAT-NOTAR
Room 1002, Royal Trust Tower
Toronto Dominion Centre
Postiaadress: P.O. 326, Toronto
Ont. (Bay & King) M5K 1K7
Telefon: 869-1777
24-tundi telefoni valveteenistus

TED ROLAND LAAN
advokaat-notar
133 Richmond St. W., Ste 705
Toronto, M5H 2L3
Tel. 364-7072

RAAMATUPIDAJAD

JOHN E. SOOSAAR, C.A.
Chartered Accountant
55 University Ave., Ste. 600
Tel. 862-7115
Toronto, Ont. M5J 2H7

Ly Parma reisikirju

India – imede ja äärmuste maa

III

India on maa, kus kõrgetasemelised tsiviliseeritud eluvormid eksisteerisid juba 2500 a. e. Kr. sündi nagu väljakaevamiste järele kindlaks on määratud, samuti pärinevad sealt filosoofilised õpetused, mis kuigi 5000 aastat vanad, veel nüüdki inimkonna elujooksu juhivad. Seda kõike külastajana vaid lühikese aja jooksul näha, kogeda ja sellest osa saada, on põhjalikumalt üsna võimatu, ent mingiülevaate või haarde sellest kõigest me kuu aja jooksul siiski saime.

Kõik lennukid hilinevad

Paigast paika liikumiseks kasutasime peamiselt lennukit, mis üldiselt kujunes tüütavaimaks kui seda kunagi kujutleda oleksime osanud. Inda Airlines on seal ainuke ja konkurentsitu lennuliin ja lennukite puudusest ja mitmesuguseist muist põhjusist tingituna olid ebatäpsused lennuaegades nii suured, et väga palju tarbetut aega tuli veeta lennujaamades, mis iseendast on üsna mugavusteta ja kuumad paigad ootamiseks.

Ligi paarikümnest sõidust oli vist vaid üks, kus saime õigel ajal lennukisse ja sedagi seetõttu, et üks lennuk, mis sealses lennujaamas maha ei oleks pidanudki tulema, maandus, et parandada tühja rattakummi ja võttis meid enne õige lennuki saabumist juhuslikult peale. Kolm tundi hilinemist, et saada 30-minutilist sõitu, oli tavaline, lennujaamasse ettehelistamisel aga kunagi mingit muud vastust ei antud, kui et „sõidud väljuvad ajatabeli kohaselt", mis tähendas siiski, et nad teatava aja võrra hiljaks jäid. Ka nõuti meilt India Airlines poolt juba lähtekohast ettemakstud piletite eest ühel vahepeatusel lisamaksu, mida meil kinnimakstud piletitega senini ühelgi reisil juhtunud ei ole.

Kaljusse õõnestatud templis

Bombayst edasi oleme jõudnud enam Inda sisemaale Aurangabad'i, kus meid idüllilises peatuspaigas võtab vastu vaikus ja rahu. Lillevanik ehk lei nii imeliselt lõhnavaist jasmiinest asetatakse meile kaela ja õhtuks leiame oma voodipadjalt toakoristaja poolt toodud uue jasmiiniõie koos kirjakesga „head-ööd-sooviga".

Esimese ekskursiooni siht siit on Ellora Caves, mis iseendast on kaljudesse õõnestatud templid ja näitavad kolme eriusundi sallivust: budism, jainism (budismile lähedane usuline liikumine Indias) ja hinduism on seal omale sõbralikus koostöös leidnud templite kohad, mida kokku on 34. Need on sinna õõnestatud kohutavalt vaevanõudnud kätetööga vaid haamri ja peitli abil ja kogu sammastik, rõdud ja kaunistused on ühest tükist. Mõnda neist koopaist on ehitatud 150 aastat (hinduismi Shiva tempel), mõnda veelgi kauem ja osa on pooleli praegugi. Palju kunstnikke on sellest tööst osa võtnud alates juba 1. sajandist peale, millist tööd on jatkatud vähemalt aastatuhandete jooksul.

Maharadzhade kunstlikud järved

Teine ja tervepäeva ekskursioon tuleb 68 miili eemal asuvasse Ajantasse, kus hobuserauakujulise platoo külgedel avastati möödunud sajandil juhuslikult terve hulk koobastempleid, mis nüüd kõik välja kaevatud on. Need on budausu templid alates aastast 200 e. Kr. sündi, kokku on neid 28 ja neis on nagu ühendatud kolm kunstivormi: arhitektuur, skulptuur ja maalikunst. Igal templil on oma legend ja lugu, akustika neis on sealjuures otse võrratu.

Udaipur ehk järvede linn on üks omapärasemaid paiku kogu reisil. Alates 15. sajandist on üks maharadzhasid lasknud kaevata sinna kaks suurt kunstlikku järve sügavusega kuni 25 jalga, mille keskel ja ääres asuvad suurepärased paleed. Aegade muutudes on üks neist paleedest võetud Maharana of Mewara Charitable Trust hoolde ja kohandatud hotelliks. Seal, Lake Palace hotellis me peatusime. Kaldalt mootorpaadiga paleesse, mis oma endisaegses hiilguses ja rikkuses nüüd turistidele avatud on ja kus peatuda oleks tahtnud veel kaua. Väga omapärane ja iselaadne linnake, ka teises järves olev palee kuulub hotelliks ümberehitamisele ja näib, et maharadzhade ainuhiilgusaeg on jõudnud majanduslike raskusteni.

Meelde jääb sealt veel rikkalik Folk Art Muuseum nukuteatriga ja rohkete purskkaevudega „Neitside aed". (Shaleion Ki Bari).

Esimest korda elevandi seljas

Oma esimese elevandisõidu teeme Jaipuris, Rajasthani maakonnalinnas, et saada üles vanasse kindlusse nimega Fort Amber. Mõnus see sõit just ei ole ja mu reisikaaslane eelistab vähemalt allatulekut omaljalal treppe pidi.

Jaipuris on tervelt 15 paleed, neist tuntuim on n.n. roosa palee koos teda ümbritseva roosavärvilise linnaosaga, kus teistvärvi ehitused pole lubatud. Jaipuri peetakse üheks India kauneimaks linnaks, oma rõõmsavärviliste ehituste ja tavakohaselt täiskiilutud tänavatega jätab ta mulje, nagu oleks linna 1 miljon elanikku kõik samaaegselt tänavaile tõtanud. Ta on ühtlasi vääriskivide leiu- ja lihvimistööstuste-keskus ja peaekspordiks Indiale ongi söe ja rauamaagi kõrval vääriskivid, mille järele vaibad ja tekstiiltooted tulevad.

„Veel 6 aastat tagasi vajas India abi oma rahva toitmiseks, nüüd on meil põllusaadusis ülejääkegi," teatab ekskursioonijuht, mida nii palju viletsust nähes nagu uskuda ei tahaks.

Kohtamine vene turistidega

Ühes sealses muuseumis kohtasime ka venelasist turismirühma: kehalt toekad ja tüsedad naised, mitmed lühikesis mini-kleitides ja tikk-teravate kõrgete kontsadega kingades, mida ükski mõistlik turist reisile jalga ei paneks, meestel halvasti-istuvad ülikonnad ja kõigil valged sonimütsid nagu vormikandjail. Hästi neid selmoel igalpool nägi ja tundis.

Kui nad vastastikku fotosid tegema hakkasid, astusin juurde ja kõnetasin vene keeles. Algul oli kohkumine suur, aga pärast olid nad üsna vahvad vastama, nii palju kui minu piiratud keeleoskus küsitlemist lubas. Olid pärit Siberist (Uralskist), olid käinud juba Bombays ja pidid veel mitmesse kohta edasi minema. Neid võis olla 30 inimese ümber, hiljem kohtasime neid veel õige mitmel korral mujalgi, kas lennujaamas, mõne vaatamisväärsuse juures või etendusel. Neid tundis igalpool otsemaid ära, alati grupina tihedalt koos, hoolsaid järelvaatajaid näis neil olevat üsna mitmeid, kes oma „karja" valvasid ja koos hoidsid.

Ärimehed venelasist suurt lugu ei pidanud, sest neil ei pidavat raha olema, aga ka ameeriklased ei olnud suurt hinnas, kuna pidid kauba kvaliteedi kallal norima ja hinnas tingima nagu sakslasedki. Küll aga olid poodnikele alati rõõmuks jaapanlased, kes kas või poekese iga hinna eest tühjaks ostsid, samuti head ostjad — itaallased. Otseseist kogemusist teame, et müügisemete hinnad tõsteti otsemaid kuni kahekordseks kui jaapanlased poodi ilmusid.

(Järgneb)

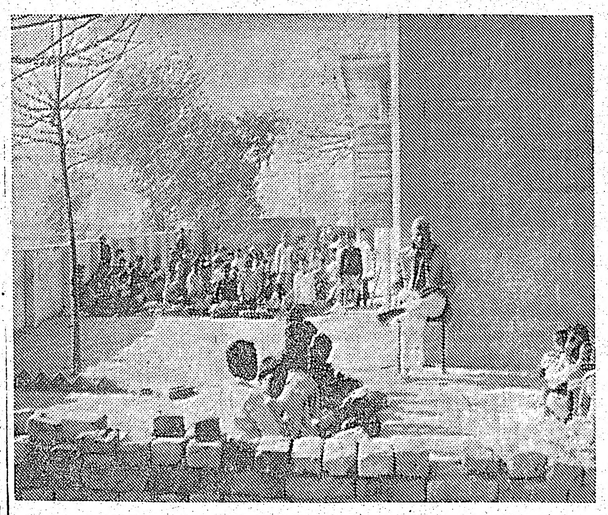

India külakool Delhi lähistel.

60 väikest modelli lasteaia moenäitusel

Toronto Eesti Maja suures saalis toimub varemate aastate eeskujul Toronto Eesti Seltsi Lasteaia moenäitus. Näitus korraldatakse pühapäeval, 30. märtsil algusega kell 2.30. Seekordne näitus kujuneb eriti ulatuslikuks kuna esinevad 60 last. Näituse ajal on korraldatud emade poolt ka rikkalik kohvilaud. Moenäitusele, mille puhastulu läheb lasteaia toetuseks, on kõik teretulnud.

VABA EESTLANE

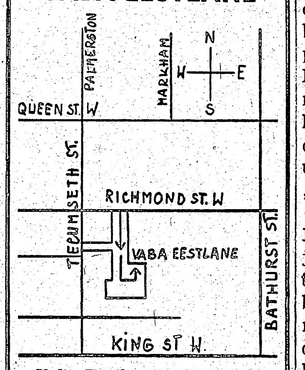

„Vaba Eestlase" toimetuse ja talituse asukoha plaan

TOIMETUS JA TALITUS
avatud esmaspäevast
reedeni kella 9—4-ni.

Telefonid: toimetus 364-7521
talitus 364-7675

Toimetajad kodus
väljaspool tööaega:
Karl Arro 482-0242
Hannes Oja 481-5316

Kuulutusi võetakse vastu:
nädala esimesse ajalehte kuni esmasp. homm. kella 11-ni ja nädala teise ajalehte kuni kolmap. homm. kella 11-ni.

KUULUTAMINE
VABA EESTLASES
on tasuv ajalehe laialdase leviku tõttu.

Kuulutuste hinnad:
üks tolli ühel veerul ... $3.50
esiküljel ... $4.—
tagaküljel ... $3.75

KUULUTUSI VÕTAVAD VASTU:

1. Vaba Eestlase talitus
135 Tecumseth Street
Telefon 364-7675
Postiaadress: Box 70, Stn. C, Toronto, Ont. M6J 3M7
Talitus väljaspool tööaega:
Helmi Liivandi 251-6495
2. Mrs. Leida Marley
149 Bishop Ave.
Willowdale, Ont. M2M 1Z7
Telefon: 223-6080

ARSTID

ALLAN G. OOLO, D.C.
DOCTOR OF CHIROPRACTIC
North Scarboro Professional Centre'is, 3420 Finch Ave. E. (Warden'i juures) Scarboro, Ont. M1W 2R6
TELEFON 497-4802

Teated laste halvast kohtlemisest on rohkem kui kahekordistunud viimase viie aasta jooksul.

Ontario uus Child Welfare act nõuab, et professionaalsed isikud, kes tegutsevad lastega ja kes ravivad lapsi, peavad igast kahtlusest juhusest, mis vihjab laste halvasti kohtlemisele, teatama Children's Aid Society'le.

See on seadus.

Laste halvasti kohtlemisele vihjavate kahtlaste juhtude avalikuks tegemine on kõige paremaks vahendiks selle pahe vastu võitlemiseks.

Laste halvasti kohtlemine on meie kõikide probleem.

Õpetajad, arstid, haiglaõed, sotsiaalametnikud — kõik need isikud, kes tegelevad lastega või nende ravimisega — vajavad teie tegelikku abi, et võidelda laste halvasti kohtlemise vastu. Professionaalsed inimesed vajavad toetust. TEIE MOODUSTATE ÜHE OSA VAJALIKUST LAHENDUSEST.

Üksikasjalikuma informatsiooni saamiseks laste halvastikohtlemise kohta kirjutage tasuta broshüüri „YOU AND THE ABUSED CHILD" väljasaatmiseks:

Child Abuse Information
Ministry of Community and Social Services
7th Floor, Hepburn Building
Queen's Park, Toronto, Ontario
M7A 1E9

IGNOREERIMINE EI LAHENDA SEDA PROBLEEMI.

Keith Norton,
Minister of Community and Social Services
William Davis, Premier.
Ontario

„VABA EESTLANE" on vabade eestlaste häälekandja

VABA EESTLANE

Ilmub 2 korda nädalas — teisipäeval ja neljapäeval

Neljapäeval, 20. märtsil 1980 — Thursday, March 20, 1980

KIREV MAAILM

ROOMA — Roomas avati tunnelraudtee, mis on 15 km pikkune ja läheb tsentrumist Ostiasse. Uus tunnelraudtee kujunes niivõrd suureks tähelepanu objektiks, et isegi raadios paluti inimesil et nad ei sõidaks asjatult. Nädalavahetusel nimelt sõitis vähemalt viiendik Rooma elanikkonnast uuel allmaaraudteel. Võeti kaasa söögikorvid ja paremad veinid ning tehti peatusi igas jaamas. Tulemuseks oli täielik kaos. Rooma tunnelraudtee ehitamine on olnud erakordselt raske ja aeganõudev, kuna peaaegu iga labidatäis tõi esile arheoloogilisi leide, mida tuli ekspertide poolt põhjalikult läbi vaadata.

HELSINGI — Helsingi linna tuletõrjel oli möödunud aastal keskmiselt neli alarmi tunnis. Kokku oli aasta jooksul 36751 alarmi. Ambulantsiteenistus kutsuti välja 34007 korda.

DÜSSELDORF — 10 inimest jõid endid surnuks ja 9 said surma õnnetuste tõttu Põhja-Rein Vestfaalis peetud karnevali ajal, mis kestis viis päeva. Politsei ütles, et 1239 inimest said vigastada. Surmasaanute hulgas oli 13-aastane poiss, kelle teised lapsed lükkasid karnevali sõiduki alla, kui nad püüdsid rahva hulka heidetud maiustusi. Üks vigastatu oli naine, kes lõi oma pea lõhki, kui ta pidustuse ajal tormas kokku ühe mehega.

NEW YORK — Võidujooks Empire State Buildingi tippu toimus möödunud nädalal. 86 korda üles (1575 astet) jooksis kõige kiiremini James Ochse, kelle aeg oli 12 min. 20. sek. Võistlusest võttis osa 26 meest ja 8 naist. Naistest oli kiirem Nina Kusick, kelle aeg oli 14.39.

NEW YORK — Kõnniteede puhastamise alal rakendati karmimad korraldused majaomanikele. Puhastamata kõnnitee eest on nüüd rahatrahv $250. Majaomanik peab puhastama mitte ainult kõnnitee, vaid ka 18 tolli laiuselt rentslit.

PERTH — Tuhat meetrit tsemendist kõnniteed, mis viis läbi uue ehitusplatsi, leiti olevat varastatud. Politsei ütleb, et 3300 äsja kohale asetatud tsemendist kõnnitee plaati kadusid üleöö.

HELSINGI — Helsingi elanike arv väheneb. Alanud aasta alguses oli Soome pealinnas vaid 483.700 elanikku. Möödunud aasta alul oli elanike arv 485.403 ja 1977. a. alul koguni 492.413.

REIKJAVIK — Banaanid on kolmas suurim eksportartikkel Islandis, kus neid kasvatatakse soojadele allikatele ehitatud kasvumajades.

T.E.S. lasteaias on suursündmuseks kevadine moenäitus, mis alati saalitäie huvilisi on kohale toonud ja tänavu toimub pühapäeval, 30. märtsil. Pildil kaks noort modelli Liisa ja Kristina Kukk'ed eelmisel aastal toimunud moenäitusel.

Kirjandusauhind Gustav Rängale

NEW YORK (VES) — Lauri-nimeline noorsookirjanduse auhind 1979. a. eest langes Rootsis eluneva prof. E. Gustav Ränga raamatule „Sest ümmargusest maailmast". Zhürii (mag. Mall Jürma, dr. Viktor Kõressaar, kirjandusloolane Eti Sirg) võttis oma seisukohad kokku järgmiselt:

„Gustav Ränga mälestusteost „Sest ümmarguses maailmast" võib julgesti soovitada lugemisvarana noorsoole. Autor vaatab selles tagasi oma noorusmaale oma väikeses maailmas Saaremaal, mida ta maaliliselt kirjeldab.

Peale otseste isiklike mälestuste sisaldab teos etnograafilist, koduloolist ja genealoogilist põimet.

Kõike, millest teoses jutustatakse, on nähtud mitte üksnes lapse tagasivaates, vaid ka etnograafi silmaga. Mälestuspiltide taustal kerkib esile avar panoraam autori kodukohast Karja kihelkonnas Saaremaal koos selle maastiku, inimeste, ajaloo ja koloriidiga."

Lauri-nimelise noorsookirjanduse auhinnafondi haldajaks on Eesti Kultuurifond. Auhind on järjeks kümme aastat varem eksisteerinud Ennu-nimelisele noorsookirjanduse auhinnale.

Uue annetuse fondi tegid Virve ja Villi Kangro oma Vietnami sõjas langenud ainsa poja Lauri mälestuseks.

Kui vastaval aastal noorsooraamatuid ei ole ilmunud, tuleb auhind põhikirja kohaselt anda zhürii valikul vastavale ilukirjanduslikule või memuaarteosele, nagu see toimus sel aastal. Lauri-nim. auhind loodi 1978. a. ning anti seekord välja teistkordselt. Auhind kuulutatakse välja igal aastal 24. veebruaril.

Parlamendi toetus boikotile

Moskva olümpia päevakorral Inglismaal

LONDON — Inglise parlament otsustas suurte häälteenamusega toetada valitsuse ettepanekut Moskva olümpiamängude boikoteerimiseks, et protesteerida sellega Afganistani okupeerimise vastu. Parlament tegi oma otsuse häälte vahekorraga 315:147.

Enne hääletamist toimusid boikoteerimise küsimuse ümber parlamendis ägedad vaielused. Parlamendi otsust mõjutasid ilmselt Genfis toimuvad demokraatlike riikide nõupidamised, kus käsitati Moskva olümpia boikoteerimise küsimust.

Nõupidamisel selgus, et terve rida suuremaid ja mõjuvõimsamaid spordiriike pooldavad mängude boikoteerimist kuigi nad seda veel avalikult ei ole deklareerinud.

Inglise parlamendi otsus ei ole siduv briti atleetidele, kuna lõpliku otsuse tegemine olümpiamängudest osa võtmiseks jääb Briti Olümpia Ühingule, kes seni on lubanud saata inglise atleedid Moskvasse.

Rootsi Olümpiakomitee tegi teatavaks, et ta on oma otsuse teinud ja saadab rootsi atleedid Moskvasse võistlema.

Rodeesias algab uus elu

Mustade valitsus rakendab oma administratsiooni ja süsteemi

SALISBURY — Zimbabwe (Rodeesia) uus peaminister Robert Mugabe tegi teatavaks, et ta hakkab kiiresti ümber organiseerima Rodeesia administratsiooni ning kavatseb läbi viia ka oma partei poliitilisi programme. Mugabe sõnade kohaselt tuleb kiiremas korras läbi viia maareform ning teha muudatusi senise hariduselu, tervishoiu ja sotsiaalteeninduste programmides.

Peaminister puudutas ka välispoliitilisi probleeme, mainides, et Zimbabwe ei tõsta relvi Lõuna-Aafrika vastu, et kukutada sealset mustale rassile vaenulikku rezhiimi kuid ta toetab kõiki rahvusvahelisi pingutusi selle rezhiimi muutmiseks.

Ta ütles, et Lõuna-Aafrika apartheidi poliitika vastane võitlus peab jääma sealsete mustade hoolde.

Mugabe kinnitas ühtlasi, et Zimbabwele on oma elu ülesehitamiseks majanduslikku abi pakkunud Ühendriigid, Inglismaa, Rootsi ja Holland kuid toetajate hulgas ei ole Ida-Euroopa riike.

Zimbabwe kuulutatakse ametlikult iseseisvaks aprillikuu lõpul, mil Briti kuberner lord Soames lahkub Salisburyst.

Udo Parikas — tekstiilkunstnik

Udo Parikas, kelle vanaemaks oli tuntud näitlejatar Marje Parikas, on ennast välja arendanud tekstiilkunstnikuks, kelle telgedel kootud tekstiiltööd väärivad tähelepanu.

Udo Parikase tekstiilkunsti näitus avati esmaspäeval, 25. veebruaril ja kestis kuni 15. märtsini.

Udo Parikas esitab tekstiiltöid, esmajoones telgedel kootud seinavaipu. Suurem osa töödest olid müüdavad.

© General Electric Co. juures töötav Alar Arras viibib ametireisil Kaug-Idas. Sõit algas 24. veebruaril Syracuse'ist üle Chicago Tokiosse. Reis viib Tokiost ka Jaapani teistesse linnadesse nagu Hiroshima ja Osaka. Tokiost kulgeb sõit G.E. vabrikusse Hong-Kongis, sealt edasi Formoosale ja Singapuri, kus külastatakse ka G.M. tööstusi. Tagasisõit algab Honolulost kus peatutakse üks päev, et enam vähem jälle harjuda kellaajaga. Koju tatagis jõutakse 22. märtsil. Reisi eesmärgiks on produktsiooni plaanimine ja uute produktidega tutvunemine.

ESTO-80 peakomitee esimees Torontos

ESTO -80 peakomitee esimees Richard Norvell saabub Stokholmist Torontosse reedel 28. märtsil. Samal õhtul külastab ta Kalev Estienne juubeliesinemist ja võtab osa ka laupäeva õhtul toimuvast ballist.

Laupäeval, kell 2 p.l. annab R. Norvell Toronto Eesti Maja noorteruumis informatsiooni rahvatantsijatele, võimlejatele, skautidele ja gaididele. Pühapäeval kell 2 p.l. korraldab Sihtasutus Eesti Päevad Kanadas Tartu College'is avaliku koosoleku kõigile, kus R. Norvell annab informatsiooni eeloleval suvel toimuvatest Eesti Päevadest Stokholmis ja vastab küsimustele.

Arvatavasti võtab Richard Norvell osa ka samal nädalalõpul toimuvast Eesti Organisatsioonide Konverentsist.

Metroo kursus pärast ESTO-80 päevi

STOKHOLM — Otse pärast ESTO-80 nädalat toimub uus Metroo kursus 13. juulist kuni 18. juulini. Metroo toimub ka sel suvel Ojamaa suvekodus Gotlandi kirderannikul looduslikult väga kaunis piirkonnas. Pärast kursust on osavõtjatel võimalik veeta ülejäänud puhkusepäevi suvekodus.

Metroo peateema hõlmab Eestit nii ajas kui ruumis, kirjutab Metroo oma pressiteates. Lähtudes olulisest identsuseproblemaatikast kavandatakse seekord vaadelda kirjanduse, kujutava kunsti ja muusika osa meie rahva kujunemisel. Samuti on kavas arutada Eesti tulevikuküsimusi kaasaja sündmuste perspektiivis. Rida eriteadlasi Rootsist, Austraaliast ja Ameerikast on lubanud esineda.

Oma töös kasutab Metroo loenguid, arutlusi, grupitööd, näitusi ja teisi töövorme. Erilist rõhku paneb Metroo kommunikatsiooniie osavõtjate vahel ja püüab luua õhkkonda, mis on soe, siiras ja avameelne.

Metroo on teistest organisatsioonidest sõltumatu ning teostatakse ja majandatakse osavõtjate poolt. Metroo osavõtumaks on 500 Rkr (120 US$). Hinna sisse on arvatud toit ja majutamine ning kursuse materjalid. Kohalesõidu kulud katab igaüks ise. Samuti kuulub omaette tasumisele pärast kursuse lõppu laupäeval, 19. juulil soovijaile ettenähtud ringsõit Gotlandil.

Metroo kursusest osavõtmiseks tuleb väljaspool Rootsit hiljemalt 15. aprilliks sisse saata sooviavaldus: Metroo, Fack 218, S-121 02 Johanneshov, Sweden.

9. juulil toimub ka ESTO-80 nädalal Metroo päev.

Itaalia aitab valmistada Iraagile tuumapommi?

WASHINGTON — Ühendriikidesse on saabunud andmeid, et Itaalia teadlased aitavad tõhusalt kaasa Iraagile aatompommi valmistamiseks. Washingtonis arvatakse, et Itaalia, kes importeerib ligemale ühe kolmandiku oma õlist Iraagist, on nõustunud Iraagi ettepanekuga abi andmiseks tuumalaengute tootmiseks. Itaalia ametlikest ringkondadest eitatakse neid andmeid.

Tallinna marksist „õpetas" rootslasi

STOKHOLM — Veebruari algul viibis Rootsis Stokholmi ja Uppsala ülikoolide kutsel ajaloolane Juhan Kahk Tallinnast, et jutustada rahvusvahelisel seminaril ajaloo marksistlikest alustest.

Pärast andis Juhan Kahk Tallinna raadiole intervjuu, kus ta kinnitas, et rootsi ajaloolased on vähesed neist kodanlastest, kes „käsitlevad Rootsi ajalugu marksistlikul alusel", kasutades Marxi ja Lenini seisukohti ajaloolistes küsimustes. Ta tõstis seda tähelepanuväärsena esile. Sellepärast olidki rootslased kutsunud teda Tallinnast, et süvendada oma teadmisi marksistlikus ajalookäsitluses, arvas Kahk.

EPL

Ostke ja müüge
Linden Real Estate Ltd. Realtor kaudu
HEINO PÄRNSALU
REAL ESTATE BROKER
469-5118
LINDEN
REAL ESTATE LTD.
(1014 Queen St. E.) Toronto, Ont. M4M 2T9
21 A. KOGEMUSI KINNISVARADE VAHENDAMISEL

Eestlaste üritused Calgarys

CALGARY (VE) — Calgary Eesti Selts pühitses Eesti Vabariigi aastapäeva 22. veebruaril ühes Calgary Inn saalis aktuse, piduliku õhtusöögi ja tantsuga. Aktusekõnelejaks oli Olev Träss Torontost. Tema kõne ja kokkuvõtlik informatsioon eestlaste tegevuse kohta said tugeva aplausi osalisteks.

Kõne sisse oli sobivalt põimitud langenute mälestamine ning ühise rahvushümni laulmine. Peale avasõna ja tervitusi, mida esitas praegune Calgary Eesti Seltsi esimees Peeter E. Leesment, pakkus lõbusat meeleolu uute lauludega oma kitarrihelide saatel Tarmo Lõbu.

Tema kitarri saatel laulsid viimased kohalolijad veel pärast tantsupeo lõppu vanu tuttavaid eesti laule.

Järgmisel päeval 23. veebruaril oli Calgary eestlastel teine üritus rahvusvahelisel Food Fair'il, mida peeti Jubilee Auditoriumis. Evelin Erdman, Aino Asmus ja Helgi Leesment korraldasid ning dekoreerisid eesti laua, millele annetasid kooke, võileibu ja kodutehtud jõhvikamahla edasi müümiseks. Müüjateks olid mitmes vanuses eestlased, kaasa arvatud teise ja kolmanda generatsiooni Alberta eesti pioneeride järeltulijad ning isegi üks kanadalane, kes on abielus eestlasega.

Selts sai sellest omale vajaliku sissetuleku.

Teisi rahvusi oma toidulaudadega oli umbes 25. Samal ajal toimus pealaval auditooriumis kava, kus esinesid mitmed etnilised laulukoorid ja rahvatantsu rühmad. Ainus baltlaste esindaja laval oli Calgary lätlaste tantsu- ja laulansambel. Kuna üheks kava korraldajaks oli kohalik eestlane, siis oli võimalus eestlastest rääkida Calgary televisioonisaates, kus tehti tasuta reklaami Food Fair'ile. Mõlemil juhul oli televisioonis juttu eestlastest ja Eestist. Andmeid ei küsitud ainult Food Fair'i kohta, vaid esitati ka küsimusi eesti rahvariiete kandja päritolu kohta.

Kanada pensioniplaan

Viimasel ajal on mitmed kaasmaalased allakirjutanu poole pöördunud küsimusega ühenduses Kanada pensioniplaaniga. Järgnev seletus kehtib üldjoontes ka Quebeci pensioniplaani kohta.

Esimeseks küsimust tekitavaks põhjuseks on osalise ajaga aatast pensioniplaani alla kuulumine. Seaduse järgi on selleks järgmised ajendid:

1. Isik saab aasta kestel 18 aastaseks. Sellisel juhul isik kuulub pensioniplaani normide alla arvates järgmise kuu esimesest kuupäevast, pärast tema sünnipäeva kuud.

2. Isik saab aasta kestel 70 aastaseks. Siin saab isik pensioniplaani osalisena püsida kuni 70 aastaseks saamiseni, kaasa arvatud tema sünnipäeva kuu.

3. Surma juhtumil võetakse arvesse kuud enne surma ja ka kuu millal surm aset leidis.

4. Kui isik sai aasta kestel mõned kuud pensioni või töövõimetuse pensioni (Disability Pension), siis pensioniplaani normid kehtivad nende kuude kohta, millal pensioni ei saadud.

Eelmärgitud punktidest on muidugi sagedamini esinevad üks ja neli.

Isikud harva ootavad pensioni taotlemast alles 70 aastaseks saamisel, kuna üldine töölepingute poliitika eeldab puhkepalgale siirdumist 65 aastaseks saamisel.

Kõik eelmainitud olukorrad tingivad, et pensioniplaani kontributsioonide arvutamine tuleb kohaldada (proration) kuudele, millal isik kuulus pensioniplaani sätete alla. 1979. a. tulumaksu deklaratsiooni juhendites kinnitatakse, et kõik erandlikud juhused kalkuleeritakse valitsuse raalisüsteemi kaudu. Vabakutselistel (self-employed) tuleb see aga ise tasuda ja arvutada tulumaksulehel.

Isikutele, kes soovivad kontrollida, kas nende pensioniplaani kontributsioone on käsitletud õiglaselt, olgu selgituseks antud järgmised read.

Kanada pensioniplaani alla kuuluva teenistuse ülemmääraks 1979. a. kohta on $11,700 ja sellest aastas mahaarvamisena on $1,100.

Kontributsiooni aluseks summaks on seega $10,600 ja 1,8% määrab teenistujale pensioni kontributsiooni ülemmääraks $190.80.

Kui isik ükskõik mis põhjusel neist loetletud neljast ei kuulunud pensioniplaani alla 1979. aastal näiteks kuuel kuul, siis on nüüd vajalik teha vastav arvutlus. Kuus kuud ehk pool aastat $11,700 osas võrdub $5,850 ja ½ $1,100 on $550. Seega 1,8% $5,300 võrdub $95.40, mis on selle aasta Kanada pensioniplaani kontributsiooni määraks.

Üle selle summa tehtud kontributsioonid kuuluvad tulumaksust mahaarvamisena tagasimaksmisele (tulumaksulehe liinil 75).

Mitme teenistuskoha puhul kuuluvad üle $190.80 makstud summad tagasimaksmisele ilma igasuguse arvutamiseta. Kui isiku teenistus, mis kuulub pensioniplaani alla, eelpoolse näite puhul oli vähem kui $5,850, siis tuleb arvutamine teha selle tegeliku summa alusel ja seda ilma ümber arvutamata. Küll jääb aga püsima kalkuleeritud $550.

Aasta jooksul 65 aastaseks saanutele olgu meeletuletusena märgitud, et ei unustataks taotlemast kolme nädala töötuse abiraha ja kontrollige, et töö jätkamisel enam ei peetaks kinni töötuse kindlustuse preemiaid (Unemployment Insurance premiums).

Samuti olgu märgitud, et teie isiklikud mahaarvamised (Age Exemption) suurenevad 1979. a. arvel eraldi $1,660 võrra, kui te olete ükskõik mis ajal sündinud 1914. aastal. Varem sündinud on muidugi juba kodus selle mahaarvamisega.

E. SOOMET

Õpetaja lahkub kogudusest. Vastaval ärasaatmiskokkutulekul kohaliku naisklubi esinaine peab liigutava kõne ja ütleb: „Teie olete tõesti suurepärane, armas õpetaja. Enne teie tulekut meie siin ei teadnud üldse, mis asi on patt."